

Déli Hírlap

A hánsági magyarság napilapja, mely a kora reggeli órákban jelenik meg a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével

Dr. VUCHETICH ENDRE
vezetésével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

TIMIȘOARA

I., Brătianu-tér 3.

A Timis-Torontal-i törvényszék időszaki lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 83 (Dos. No. 934/1938.) Telefon: 28—10.

Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

Szövetkezet és sajtó

Aki belülről, közvetlen közletről nézi a szövetkezeti munkát, aki együtt dolgozik a szövetkezőkkel, együtt örvend velük a sikereknek, akinek vérévé és életének szerves részévé vált a szövetkezés, aki tetőtől-talpig, ízig-vérig, szívvel-lélekkel szövetkezeti ember — az nem érti: — Miért is nincs mindenki a szövetkezeti táborban?

Igen. Minden fejlődés, gyarapodás ellenére miért elenyészően kicsiny még mindig a szövetkezők száma a kívül levő százezres tömegek mellett. Sok százezer ember él körülöttünk, aki talán hallott valamit harangozni a szövetkezésről. Ismeri a szót, de nem tudja, hogy mit jelent. Nem ismeri a lényegét. Nem ismeri fel az előnyét. Sem önmaga, még kevésbé a közösség számára.

Az erdélyi magyarság nagyrésze nem tudja, hogy milyen rejtett kincs mellett halad el. Nem tudja, hogy milyen kihasználatlan és szinte korlátlan boldogulási lehetőségeket rejt magában a szövetkezeti tevékenység. Nem tudja — mert magától nem is tudhatja.

Egyik legsürgősebb feladat a szövetkezeti felvilágosítás! A szövetkezeti eszmeterjesztés, a propaganda. A szövetkezeti gondolat népszerűsítése.

Itt nyomban meg kell jegyennünk, hogy szövetkezeti központi szerveink ennek a feladatnak mindenben meg is felelnek. Az állandó oktató munka, a szövetkezeti szakajtó és a szövetkezeti ismereteket terjesztő kiadványok derekasan elvégzik feladatukat. De nem várható tőlük a leglényegesebb kellek: nem juthatnak el a tömegek széles rétegeihez. Nem is juthatnak el, mert hiszen anyagi lehetőség sincsen rá, hogy többszázezer példányszámban kerüljenek terjesztésre. A személyes rábeszélés is csak aránylag kevés embert győzhet meg.

Melyik tehát az eszköz, amely a mi körülményeink között mindenkihez olcsón és elérhető módon szétvihetné a szövetkezeti eszméket? Amely a szövetkezeti mozgalom számára meghódítaná a szövetkezeteken eddig kívül álló tömegeket?

Melyik az a mód, amely minden társadalmi rétegünket egyformán megmozgatná és az új tagok tízezreit vonzaná a szövetkezetekhez?

Melyik az az eszköz, amely legalkalmasabb arra, hogy a szövetkezeti gondolatot elvigye mindenüvé, ahol még nem ismeretes?

A szövetkezeti propaganda szolgálatában külföldön igen eredményesen működik a rádió, a film és a sajtó. A mi körülményeink között csakis a sajtó közreműködéséről lehet szó.

A sajtó valóban az az eszköz, amely eljut a tömegekhez. A sajtó ereje közismert. Az ügy, melyet a sajtó felkarol — nyert ügy.

A szakajtó elvégzi a szövetkezeti mozgalomban már bennlevők nevelését, irányítását. Megteremt és fenntartja a kapcsolatot a Központ és a szövetkezetek között.

Az erdélyi magyar sajtónak az volna tehát egyik fontos feladata, hogy általánosan és rendszeresen foglalkozzék a szövetkezeti eszmék terjesztésével. Általánosan és rendszeresen! — Általánosan: kivétel nélkül minden magyar lapunknak helyet kell adnia hasábjain a szövetkezeti anyagnak. — Rendszeresen: nem csak nagy ritkán, vagy öletszerűen hanem állandóan szeretettel, érdeklődéssel és figyelemmel kell kísérniük szövetkezeink munkáját.

Ezt várjuk lapjainktól!

Bizonyosak vagyunk benne: nem várjuk hiába.

Horosz Béla

Hétfőn folytatják a román-magyar tárgyalásokat

Félórás tanácskozás a turnu-severini kulturpalotában

A magyar küldöttség a Zsófia-hajón várja be a román választ

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Bucurestiből jelentik: Pénteken, augusztus 16-án déli 12 órakor ültek össze megnyitó ülésre a magyar-román tárgyalások levezetésével megbízott bizottság tagjai. Az ülést a Turnu-Severinben levő Bibicesu alapítvány palotájának nagytermében tartották meg. A megnyitó beszédekben

kölcsonös jókívánságok hangzottak el a tárgyalások sikere érdekében,

majd a meghatalmazások felülvizsgálása után Hory András királyi belső titkos tanácsos, meghatalmazott miniszter, a magyar bizottság vezetője, átnyújtotta Pop Valer meghatalmazott mi-

niszternek, a román küldöttség vezetőjének a magyar kormány javaslatát.

A román királyi kormány javaslatát és álláspontját a legközelebbi ülésen, hétfőn, augusztus 19-én 10 órakor ismertetik. A tanácskozásokat ugyancsak a turnu-severini Bibicesu alapítvány palotájának nagytermében folytatják.

A Bucurestiben megjelentő Seara című lap jelenti Turnu-Severinből, hogy a román bizottság péntek reggel érkezett meg a városba. A bizottság tagjai: Pop Valer, Silviu Dragomir, Ion Brosu, meghatalmazott miniszter, Dragalina tábornok, Cornel Blaga, a külügyminisztériumi főtitkár, valamint több nagyvezérkari tiszt.

A Zsófia személyszállító hajón utazott Turnu-Severinbe a magyar tárgyaló-bizottság

Berlinből jelenti a Német Távirati Iroda: Budapesti jelentés szerint a Zsófia nevű személyszállító hajó, amely tudvalegőleg a Turnu-Severinbe utazó magyar küldöttséget szállítja, tegnapielőtt éjjelkor elindult Budapestről. Bár a magyar küldöttség elutazásáról csak kevesen tudtak és a hajó éjjelkor indult, a magyar küldöttség búcsúztatására igen sokan jelentek meg. Megjelent a magyar külügyminisztérium és a honvéd vezérkar több magasrangú vezetője is. A tárgyalások tartama alatt a küldöttség tagjai a Zsófián laknak. A küldöttséggel együtt utazott Ulain Reviczky Antal, a magyar külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője is.

Budapestről jelenti: A jugoszláv távirati iroda értesülése szerint a magyar küldöttség, amely a román bizottsággal Turnu-Severinben megkezdte a közvetlen tárgyalásokat, a következőkből áll:

Elnök: Hory András, volt varsói és belgrádi követ. Tagok: Zilahy Sebes külügyminiszteri tanácsos, Ujváry követségi tanácsos, valamint Nádai tábornok, Ujházy vezérkari ezredes és Szentpétery vezérkari kapitány. A tárgyalások pénteken kezdődtek meg.

A Stefani olasz távirati iroda értesülése szerint a bolgár—román tárgyalásokat nem Craiovában, hanem Brassóban kezdik meg.

A román tárgyaló-bizottság Bucurestibe vitte a magyar kormány javaslatát, hétfőn délelőtt folytatják a tanácskozásokat

Turnu-Severinből jelentik: A román kormány meghívására Hory András titkos tanácsos, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetésével Turnu-Severinbe érkezett magyar bizottságot a városka kikötőjében Bárdossy László bucarestii magyar és a budapesti román követ, a tartomány királyi helytartója és Szörényimegye prefekusa fogadta. A kikötőből a küldöttség a Dunapart közelében levő közművelődési palotába ment, ahol

Pop Valer dr. meghatalmazott miniszter, a román delegáció vezetője üdvözölte a magyar bizottság tagjait.

A megbízólevelek bemutatása után a bizottságok több mint félórát tartó tanácskozást folytattak, amelynek keretében Hory András átnyújtotta a magyar kormány javaslatát. A megbeszélések befejezése után

a román küldöttség Bucurestibe utazott, hogy jelentést tegyen a kormánynak.

A magyar delegáció tagjai a turnu-severini kikötőben horgonyzó „Zsófia” nevű dunai gőzösön várják be a román megbízottak visszaérkezését.

A tanácskozásokat hétfőn délelőtt 10 órakor folytatják,

amikorra a magyar javaslatra megérkezik Turnu-Severinbe a román kormány ellenjavaslatát.

A román kormány a Regele Carol II. hajót a magyar küldöttség rendelkezésére bocsátotta

Bucurestiből jelentik: Az Universul Turnu-Severinbe küldött tudósítója a következőket írja:

Pénteken reggel az egyik Lares gépen Bucurestiből jövet ideérkezett Cantemir, aki megkérte a még szükséges előkészületeket a román-magyar tárgyalásra érkező bizottságok fogadására. Intézkedett, hogy a közművelődési palotában három telefonközpontot és egy táviró-állomást rendezzenek be, hogy a két állam megbízottai bármelyik pillanatban érintkezésbe lép-hessenek kormányaikkal. A tárgyalások ideje alatt nem lesznek ünnepek és a város épületeit nem lobogózzák fel.

A lap munkatársa tudni véli, hogy a magyar bizottság tagjait, a Regele Carol II. hajón szállásolják el, amely gőzös ebből a célból tartózkodik Turnu-Severinben. Ezen a hajón tartja a magyar küldöttség külön tanácskozásait, míg a román bizottság tagjai egymás között a közművelődési palotában tárgyalnak. A két delegáció együttes ülésai a közművelődésügyi palota könyvtártermében folynak le.

ROMÁN ÉS MAGYAR MINISZTERTANÁCS A TÁRGYALÁS ELŐTT

Bucurestiből jelentik: A román kormány

tagjai szerdán délután 6 órakor Gurgutu miniszterelnök elnöklétével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely 7 órakor ért véget, sürgős ügyeket tárgyaltak.

Bucurestii jelentés szerint egy magasrangú külügyminiszeri tisztviselő már a hét elején elutazott Turnu-Severinbe, hogy előkészítse a román-magyar tárgyalások színhelyét.

Budapestről jelentik: A magyar kormány tagjai szerdán délelőtt 9 órakor Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács délelőtt 11 órakor ért véget.

A ROMÁN KORMÁNY MEGHÍVÓJA A TÁRGYALÁSRA

Rómából jelentik: A Popolo di Roma a következőket jelenti Budapestről: A legújabb román válasz azt a javaslatot tartalmazza, hogy a magyarok küldjenek Turnu-Severinbe bizottságot. Magyar részről ezt a javaslatot azonnal elfogadták. A tárgyalások még e hét végén megkezdődnek. A magyar bizottságot Hóry András rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezeti. A magyar vezérkart egy magasrangú tiszt fogja képviselni.

Románia elhatározta, hogy közvetlenül tárgyal Magyarországgal

Bucurestiből jelentik: Attól az óhajtól vezérelve, hogy békés úton rendezzék mindazokat a kérdéseket, amelyek Romániát elválasztják szomszédaitól és abban a reményben, hogy a világnak ezen a részén új politikai elrendezést létesítsen, amely valamennyi népnek együttélésén és baráti együttműködésén alapszik,

A BUCURESTII RÁDIÓLLOMÁS JELENTÉSE

A Bucurestii rádióállomás jelenti a Rador közleménye alapján:

A román és magyar kiküldöttek között megindultak a tárgyalások Turnu-Severinben.

A NÉMET TÁVIRATI IRODA JELENTÉSE

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda közli, hogy a román kormány hivatalos meghívást juttatott el Budapestre a magyar-román tárgyalások megkezdésére. A tárgyalások színhelye Turnu-Severin. A magyar küldöttség Hóry András titkos tanácsos, rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetésével Turnu-Severinbe ment, hogy megkezdje megbeszéléseit a román tárgyaló bizottsággal.

Rómából jelenti a Stefani-iroda: A magyar kormány a román kormány által hozzájuttatott meghívásra nyomban kielégítő választ adott. A magyar delegációt Hóry András meghatalmazott miniszter vezeti s a bizottságnak egy magasrangú magyar vezérkari tiszt tagja is lesz. Az olasz hírügynökség megállapítja, hogy Hóry András megbízásának az a külön személyi jelentősége is van, hogy a magyar diplomata hosszabb időn keresztül Bucurestii magyar követ

volt s mint ilyen, megfelelő relációi vannak román diplomáciai körökkel.

A MAGYAR SAJTÓ NEM BOCSÁTKOZIK TALALGATÁSOKBA

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda hangsúlyozza, hogy a magyar sajtó nem bocsátkozik találgatásokba a szönyegen levő fontos kérdéseket illetően és tapintatosan tartózkodó magatartást tanúsít a román-magyar kérdés fejleményeit illetően.

A BOLGÁR MINISZTERELNÖK REMÉLI, HOGY A TÁRGYALÁSOK JÓL FOGNAK VÉGZÖDNI

Szófiából jelentik: (Radio-Press.) A Curen-tul legutóbbi számában a következőket írja: A folyamatban levő román-bolgár tárgyalásokkal kapcsolatban dr. Filoff bolgár miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette a sajtó munkatársai előtt:

Jelenleg igen fontos a mérséklet és a hidegben. Fontos határozatokat csak ilyen légkörben lehet hozni; csak így lehet megoldani fontos kérdéseket. A bolgár nép teljes bizalommal lehet, hogy kormánya minden tőle telhető megtesz, hogy megvédi az ország határait és nem fog semmit sem elhanyagolni, hogy a folyamatban levő kérdéseket korrektil megoldja. A kérdések lényegéből érthető, hogy komplikált és nem oldható meg két-három nap alatt, mint ahogy azt igen sokan hiszik. Biztos vagyok abban, hogy minden jól fog végzödni. A türelmetlenség csak árthat, sohasem hoz hasznot. A bolgár nép mindig türelmesnek és nyugodtnak bizonyult és a jövőben éppoly türelmellel fogja megvárni a kérdések végső megoldását, mint a múltban.

Németország nem felejt el Svájc ellenséges magatartását

Zürichből jelenti a Timpu! Svájci körökben élénken kommentálják a Stürmer feltűnést keltő vezércikkét, amely éles hangon támadja a svájci sajtót és a hatóságokat. A német lap megállapítja, hogy a svájci lapok mindig ellenséges magatartást tanúsítottak Németországgal szemben és a svájci hatóságok menedéket adtak a nemzeti szocializmus rágalmozónak. Felsorolja, hogy a svájci sajtó 1933 óta hány ízben támadta a Harmadik Birodalom új rendszerét, majd így folytatja: „Jellemző, hogy a berni rádióadóállomás a német hadijelentéseket még ma is ezekre a szavakkal vezeti be: „mint azt Berlinben mondják”, vagy: „a német főhadiszállás azt állítja”. Vegyük tudomásul a svájciak — fejezi be cikkét a Stürmer — hogy nem felejtjük el egy-hamar ezt az ellenséges magatartást.”

Rómából jelentik: A Regime Fascista című olasz lap is heves támadást intéz Svájc ellen. A

lap szerint Svájcban következetesen sértegetik az ott lakó németeket és a tessini olaszok állandóan megaláztatásoknak vannak kitéve. Ennek a helyzetnek hamarosan véget kell vetni. Elmúltak már azok az idők, amikor a külföldön élő olaszokat bántatlanul lehetett sértegetni. A svájci olaszok ne féljenek a bonyodalmaktól és bátran szálljanak szembe az ellenük irányuló támadásokkal, mert tudniuk kell, hogy a nagy események mindig kis epizódokból születnek meg.

Berlnből jelentik: A Stefani iroda hivatalos közleményt közöl arról, hogy Svájc londoni követe megbízást kapott, hogy tiltakozzon az angol kormánytól a sorozatos határsértések miatt, amelyek az angol repülőgépek augusztus 13-ról 14-re és augusztus 15-ről 16-ra virradó éjszaka követték el. A svájci szövetségi tanács arra kérte az angol kormányt, hogy erőteljes intézkedéseket fogantasson annak érdekében, hogy a jövőben hasonló határsértés ne forduljon elő.

A siker egyik legfontosabb tényezője az egészség

Mindannak dacára, hogy ez köztudomású dolog és hogy a gymornak tevékenysége révén nagy fontosságot kell tulajdonítani, senki sem fordít kellő gondot szervezetünk eme részére.

Mérték nélkül nyelünk le mindent és minden órában. Ezért nem létezik ember, aki egy bizonyos kor elérése után ne panaszkodna gymorfájdalmakról és zavarokról. Gymorunkkal szembeni visszaélésünk elkerülhetetlen eredményei a gymorabajok és mindenféle bántalmak.

A modern orvostudományának sikerült felfedeznie egy olyan gymogyszert, amelynek az a nagyértékű tulajdonsága, hogy a legmakacsabb vese-, epe- és májmegbetegedést rövid kura után tökéletesen kigyógyít. A világhírű amerikai GASTRO-D. készítményről van szó, amely minden országban kipróbálva lévén, milliányi embert gyógyított meg, miáltal valóságos áldást jelent az emberiség számára.

A „GASTRO-D.” kapható gymogyszertárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 162 lei utánvét mellett Császár E. gymogyszertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Lybiában rendszeren folyik az élet

Tripoliszból jelentik: Dacára a kyrenaikai határon folyó hadműveleteknek, a lybiai közelet teljesen normális mederben folyik. Graziani kormányzó tegnap avatta fel Lillanában az új vasúti hidat és ugyancsak itt cinékölt egy nagy gymeknyaraltási akciót bevezető ünnepségen. Az ünnepségen gyarmati olasz katonaság és polgári személyek, valamint bennszülött lakosság vett nagy számban részt.

Uj német iskolákat engedélyezett a kormány

Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium tekintetbe véve az erdélyi és bánásgyi német nép kultúrális szükségleteit, az alábbi német nyelvű felekezeti iskolák létesítését engedélyezte: római katolikus fiúgymnázium Aradon, egy iparis-kola Temesvárott, a temesvári leánygymnázium ötödik osztályát, valamint evangélikus leánygymnázium Nagyszébenben és kereskedelmi fiúgymnázium Temesvárott.

Nagyjelentőségű személyi változások a Szovjet hadvezetőségben

Moszkvából jelentik: Hivatalos jelentés szerint a szovjet hadvezetőségben nagyjelentőségű személyi változások történtek. A szovjetek legfőbb tanácsának intézkedésére Budieni tábornok, a moszkvai katonai kerület volt főparancsnokát felmentették állásától és helyettes hadügyi népbiztosnak neveztek ki. Hasonlóképpen helyettes hadügyi népbiztos lett Sabornikow, a szovjet nagyvezérkar főnöke, akit eddigi megbízásától saját kérelmére, egészségi okokból, felmentettek. Mereskov tábornok, aki a finnországi hadjárát főparancsnoka volt és aki jelenleg a leningrádi katonai kerület kormányzója a nagyvezérkar főnöke lett.

Az angolok elkobozták a Yankee Cleeper futáranyagát

Newyorkból jelentik: Az angol hatóságok a Bermuda szigetén leszálló Yankee Cleeper repülőgép, mintegy ezer kilomramm súlyú futáranyagát (levelet, csomagot) elkobozták. A repülőgép Liszabonból indult útnak az USA felé.

Százezreivel térnek haza a francia és belga menekültek

Genfből jelentik: A Paris Soir hivatalos jelentést közöl, mely szerint Franciaország meg nem szállott területét 600 ezer menekült hagyta el, hogy visszatérjen a megszállott területeken levő lakására. Augusztus 1-e óta 245 vonat haladt át hazatérő menekültekkel a demarkációs vonalon, ezenkívül 45 ezer autót és teherautót, 18 ezer kerékpár. Hazatértek ezenkívül megszállott területen levő lakóhelyeikre belga katonai egységek mintegy 186 ezren. A francia meg nem szállott területen jelenleg mintegy 3—3 és fél millió francia és 800 ezer belga menekült tartózkodik, valamint 1 millió olyan katona, akiknek családja a megszállott területen lakik.

Egyiptom adósságainak ellenőrzését Anglia veszi át

Berlinből jelentik: A DNB közli, hogy Faruk király rendeletet írt alá, amelynek értelmében feloszlatták az egyiptomi állami adósság ellenőrzésével megbízott bizottságot. A bizottság hatásköre az Ismail khedive idejéből és a Szuzei-csatorna megásásából származó államadósságok ellenőrzésével volt megbízva. A rendelet azt jelenti, hogy Egyiptom adósságainak ellenőrzését Anglia vette át.

A Hitlerifjúság bucsuja

Bucurestiből jelentik: A Hitlerifjúsági szervezetek kiküldöttjei mint ismeretes, több napon át voltak a román országorségi vendégei. Eltávozásuk alkalmából John miniszteri tanácsos, ifjúsági vezér, képviselő, a következő táviratot intézte Sidorovici Teofil országfőparancsnokhoz:

„Excellenciás Uram, azok a napok, melyeket az országország meghívására a Hitlerifjúság kiküldöttjei szép hazájukban töltöttek, hogy itt ennek a kiváló intézménynek nevelő erejét és az országország csodálatraméltó teljesítményeit megcsodálhassák, felejthetetlen emlékeket hagytak lelkünkben. Őszinte barátság jegyében folyt le találkozásunk és Excellenciád megmutatta milyen szívélyes odaadó baráti érzés uralkodik az országország tagjaiban a német ifjúság iránt. Köszönöm ezt Excellenciádnak a német ifjúság nevében és kívánom, hogy munkájuk a jövőben a legszebb eredményeket hozza népüknek és országuknak. Bajtársi üdvözléssel, szeretettel köszönti

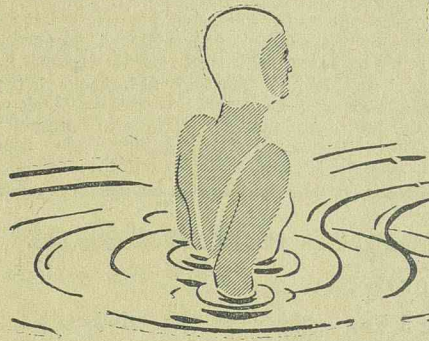
HEINS JOHN

ifjúsági vezér, miniszteri tanácsos
Nagynémetország képviselőházának tagja.“

A vízből kijövet ne szárítassa magát a nappal, mer minden vízcsepp hatása olyan, mint a gyújtó üveg lencséje. Ezért kell a bőrt előbb jól megszáritani, majd NIVEA Creme vagy olajjal bedörzsölni! Csak így csökkentheti a napszúrás veszélyét és fokozza bőre szép és gyors barnulását.

Ne becsülje le a napsugarak erejét!

219

500 angol repülőgép pusztulása

Döntő pusztításra indultak péntek este a német repülők

A Rador hírszolgálati ügynökség jelentései

Berlinből hivatalosan jelentik: Augusztus 16-án délután egy hatalmas repülőosztag különleges parancsokkal ellátva indult el Anglia felé. Hiteles német katonai körök szerint ennek a repülőosztagnak feladata, hogy

a legfontosabb hadiipari központok fölé repüljenek

és azok ellen hajtsanak végre légi támadást. A bizalmasan adott rendeletek értelmében el kell hatolniuk egészen az angol főváros közelébe,

sőt magát Londont is el kell érniük,

mert most ez alkalommal kell megmutatni a világ közvéleményének, hogy nincsen olyan akadály, amellyel a német repülőegységek ne tudnának szembeszállni és ne hajtának végre halálpontosan azokat a feladatokat, melyeket eléjük tűztek. Augusztus 16-án az esti órákban a repülőosztagok úton levő gépekről már megérkeztek az első rádió jelentések, hogy azok elérték a La Manche csatornát, sőt már angol vadászrepülőgépekkel is találkozottak. Egyéb tájékoztatást pillanatnyilag nem lehet adni, de arról már is hírt ad a német hivatalos közlemény, hogy

ennek a különleges kiküldetésű repülőosztagnak teljesítményeiről rövidesen hallani fog az egész világ.

Londonban jövő hétre várják a partok megtámadását

Londonból jelentik: A Times írja, hogy angói politikai körökben meg vannak győződve róla, hogy az elkövetkező tíz nap döntő befolyással lesz a háború kialakulására. Azt hiszik, hogy a nagy német offenzíva a jövő hét folyamán indul meg. A lap egyébként rámutat arra, hogy Churchill miniszterelnök az alsóház esztőtörki ülésén válaszulva több hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy a nagy támadás veszélye még nem múlt el. Minden nap várni lehet a német általános offenzíva megindulását. Az elmúlt napok támadásait, bár azok rendkívül hevesek voltak, csak kísérletnek lehet tekinteni.

AUGUSZTUSBAN 129 NÉMET REPÜLŐGÉP PUSZTULT EL

Berlinből jelentik: Hivatalosan közli a német légerő főparancsnoksága, hogy augusztus 2-15 közötti időszakban 505 angol gépet lőttek le a német repülőket, míg ugyanazon idő alatt csupán 129 német repülőgépet vesztett el.

Berlinből jelentik: Az ellenség az elmúlt éjszaka a Rajna-vidék egy kis községére bombát dobott és a község templomát teljesen elpusztította. A templomban igen sok történelmi műemlék volt, ezért elpusztításával igen nagy értékek semmisültek meg. A község közelében sem katonai berendezések, sem gyárak, üzemek nincsenek.

A CSÜTÖRTÖKI TÁMADÁSOKBAN 520 NÉMET GÉP VETT RÉSZT

Berlinből jelentik: A DNB közli, hogy az aug. 15-én Anglia déli és délkeleti partjai ellen intézett légitámadásban, a német hadvezetőség jelentése szerint, 200 német bombázó és 320 Messerschmidt vadászgép és rombológép vett részt. A repülőgéprajok kikötőket, hajókat, tankhajókat, tartályokat, repülőtereket, léghárító állásokat bombáztak, mindenütt jó eredménnyel. A bombázások következtében több tűz keletkezett.

Berlinből jelentik: Garmann kapitány, egyik német harcirepülőgép parancsnoka rövid öt nap alatt 20 ellenséges repülőgépet semmisített meg.

FRANCIA RAKTÁRAKAT BOMBÁZTAK AZ ANGOLOK

Genf-ből jelentik: A Journal de Geneve Vichy-ből közli, hogy a francia kormány tiltakozását fejezte ki az elmúlt napokban lefolyt angol repülőátmadások miatt, amikor is a Loire mentén lévő petróleum finomítókát és raktárakat elpusztították. Az egyik repülőátmadás alkalmával, amely másfél óráig tartott, rendkívül súlyos károkat okoztak a brit repülők. A támadásoknak emberáldozata nincs, mert a repülők érkezéséről a lakosságot előre értesítették.

SEM A FIAT, SEM A CAPRONI-ÜZEMEK NEM SZENVEDTEK KÁRT AZ ANGOL TÁMADÁSNAK

Rómából jelentik: A Stefani ügynökség közlése szerint az olasz lapok, válaszul arra az angol hírrre, hogy brit repülőgépek súlyos károkat okoztak a Fiat-üzemekben és egy másik nagy gyártelepen, felvételeket közölnek, amelyekből kitűnik, hogy

a két fontos gyárüzem semmiféle kárt nem szenvedett.

Ezek a fényképfelvételek a másvidéken lakó olaszok és a külföldiek készülték.

Rómából jelentik: A milánói és torinói olasz lapok élénken cáfolják az angol rádióknak ama híreit, mintha a milánói Fiat és a torinói Caproni a bombázások következtében tönkrementek volna. A Stampa, a Gazeta del Popolo, a Corriere dela Sera fényképfelvételeket közölnek ezeknek az angol hazugságoknak megcáfolására. Az olasz lapok megállapítják, hogy

az északolaszországi városok ellen indított angol légitámadásokkal kapcsolatban kizárólag azok a helytálló tények, melyek az olasz hadijelentések közölték a nyilvánossággal

és amelyek azt a sajnálatos eseményt közölheték, hogy a nem katonai célpontokat ért támadásoknak igen sok polgári személy esett áldozatul.

PÉNTEKEN MEGISMÉTLŐDÖTT AZ ANGOL REPÜLŐK OLASZORSZÁGI PORTYÁZÁSA

Rómából jelentik: A Stefani iroda közli „valahonnan Olaszországból” az olasz főhadiszállás 68. számú hadijelentése: Brit-Szomaliban támadásaink most vannak teljes kifejődőben. Zeila környékén egy ellenséges repülőgép lángolva lezuhant. A colboicai és a massaouahi repülőterek ellen végzett ellenséges légitámadások jelentéktelen rongálásokat idéztek elő. A bombázásoknak négy halott és 12 sebesült áldozata van.

A Wajir ellen intézett olasz légitámadás alkalmával két angol gépet a földön semmisített meg, egy ellenséges vadászgépet pedig harc közben lőttek le. Több olasz bombázóraj támadást intézett a málta-i Halfar repülőter ellen. A bombák a kiszemelt célpontokba találtak és több helyen tűzvészt okoztak. Az ellenséges repülőgépek előbb támadást kíséreltek meg bombázógepeink ellen, de azután elmenekültek. Egy ellenséges vadászgépet lelőttünk. Az olasz repülőgépek visszatértek állomáshelyeikre. Észak-Afrikában repülőgépeink bombázták a Fuca-Marsa Matruh-i vasútvonalat.

Augusztus 16-án, a kora reggeli órákban ellenséges repülőgépek érkeztek Svájcen keresztül Észak-Olaszország fölé és több helységet bombáztak, aminek következtében 2 ember meghalt, 5 pedig megsebesült. Az anyagi kár jelentéktelen. Egy ellenséges repülőgépet a léghárító tüzéség lelőtt. A lezuhant repülőgépet öt főnyi személyzete közül egységek meghaltak, a többi fogságba került. A repülőgép Ceresole Dalba helysége közelébe zuhant le.

Német repülők bombázták Málta katonai berendezéseit

Londonból jelentik: Német bombázó repülőgépek első ízben jelentek meg Malta szigete felett és a sziget katonai berendezéseire több bombát dobtak le.

Londonból jelentik: Hivatalos jelentés közli, hogy csütörtökön vadászgépektől kísért erős elleneséges bombázó-repülőgépraj támadást intéztek Málta ellen. Anyagi kárt a bombatámadás nem okozott, egy polgári lakos megsebesült. Egy angol vadászgép a tengerbe zuhant.

FRANCIA IRÓ SZERINT ÖSSZEOMLIK A BRIT VILÁGBIRODALOM

Genfből jelentik: A DNB közli: Marcel Deat a L'Oeuvreban cikket írt és irónikus módon bírálja azoknak a franciáknak hiszékenységet, akik biznak az angol győzelemben. Deat annak a véleményének ad kifejezést, hogy Angliát megsemmisítik és a brit világbirodalom összeomlik.

SPANYOL TILTAKOZÁS AZ ANGOL TENGERI ZÁR MIATT

Rómából jelentik: A londoni spanyol nagykövét jegyzéket nyújtott át az angol kormánynak, amelyben helytelenítette a tengeri ellenőrzés megszigorítását.

MILANÓBAN, TURINBAN ÉS ALEXANDRIÁBAN CSAK POLGÁRI SZEMÉLYEKET TALÁLTAK A BOMBÁK

Rómából jelentik: Most tették közzé azt a hivatalos veszteséglistát, mely Milanó, Torinó és Alexandria nyílt városok ellen végrehajtott angol légitámadásról számol be.

Milanóban az angolok légitámadásának 12 halottja volt 7 férfi és 5 nő, valamennyien szegény munkás és iparoscsaládok tagjai. Ezenkívül 46 sebesült, köztük egy tízhónapos és két kétévnél fiatalabb gyermek. Turinban egy halott és 8 sebesült, Alexandriában pedig 12 halott és 14 sebesült áldozatot követelt ez a légitámadás. Alexandriában egy családban az apát, anyát és két kis gyermekét megölték a bombák, míg ugyanezen család két másik kis gyermekét súlyosan megsebesítették. Egész Olaszország szeretettel és hazafias részvétellel fogadja ezeknek a polgári osztályokból kikerülő áldozatoknak tragédiáját, akik Anglia alávaló merénylétének estek áldozatául és akiket a civilizáció nagyobb dícsőségére gyilkoltak le Nagybritannia repülői, mint nyílt városok védtelen lakóit.

Erdély és Bánát részére

keresek azonnali alkalmazásra, jutalék ellenében, jömegjelenésű, a könyv- és papírkereskedésekben, valamint ékszerüzletekben jól bevezetett

UTAZÓT,

az egész országban évek óta bevezetett, könnyen eladható cikkeket árusítására. Részletes ajánlatokat referenciákkal, fényképpel MAX GRUNDHAND, Bucuresti, Calea Victoriei 41, Pasagiul Român 19. címre kérünk.

Német jelentés a csütörtöki napról

Berlinből jelentik: A vezéri főhadiszállás jelenté: Augusztus 15-én a német repülők folytatták támadásaikat repülőterek, hadiipari gyárak és egyéb berendezések ellen Portland, Scarborough, Bridlington, Midlesborough, Brouth és Birmingham felett, ugyanakkor pedig állandóan támadták Dél-Anglia és Délnyugat-Anglia, valamint Közép-Anglia számos fontos központját. Légiharcok során augusztus 15-én 143 angol gép közül 106-ot lelőttek, míg a többit a földön pusztították el. 21 angol záróléggömböt felgyújtottak és lőttek. 32 német gép nem tért vissza, azonban a hajótöröttet kutató német egységek 9 német és egy angol hajótörött pilótát megmentettek. Több angol kikötőt aláaknáztak. Egy tengeralattjáró 2 kereskedelmigőzöst, 14 ezer tonna-tartalommal elsüllyesztett. Nyugat-Németország fellett járó angol gépek nem okoztak kárt, tíz angol gép közül négyet lelőttünk.

Mérges gomba

Nem azokról a mérgesgombákról van szó, amelyet a világpolitikai helyzet által okozott idegesség termel ki és amelyek rémhírek formájában mérgezik a közvéleményt. Egyszerűen, minden költői hasonlat nélkül, az igazi mérges gombákról akarunk beszélni, amelyek az utóbbi napokban kissé túlságosan sűrűn szerepelnek a lapok hasábjain. Legutóbb Szatmármegyében a vámfalusi gépész családjában okozott jövételen tragédiát a mérges gomba. Napokkal azelőtt Biharban egymásután négy népes család betegedett meg gombamérgezésben.

E sorozatos szerencsétlenségeket lehetetlen a gazdasági étellel kapcsolatba nem hozni. Az élet elnehezült. A drágaság napról-napra nő. A szülőket a gyárban vagy a földeken dolgoznak, addig a gyerekek élelmet keresnek az erdőben. Így kerül a mérges gomba a szerencsétlen, sokgyermekes családok asztalára. A szegénység legalább egy-egy napra menekülni akar a mindennapi kenyér gondjaitól. Ma még nyár van, ma még a föld is ad megkínzott gyermekeinek valami olyasmit is, amelyért nem kell fizetni. Honnan is tudná a sok szegény gyerek, hogy mi a különbség az ehető és a mérges gomba között. Ők csak az ingyen áldásnak örülnek, az ingyen enni-vaolnak. Éhesek és enni kívánnak és ez a kívánság idezi elő a szerencsétlenséget. A föld iszonyúan viszszaél azoknak bizalmával, akik hozzáfordulnak segítségért. Mintha arra akarná figyelmeztetni az emberiséget, hogy nem ez a megoldás, nem ez a sors, amely az öntudat első büszke felvilánásának napján az emberiségnek elrendeltett. Nem az a sorsunk, hogy erdőben szédítve ingyen-élelmen tengődjünk, hanem, hogy mindnyájan, tisztességesen és emberi módon megéljünk.

Nemcsak a gombáról van szó. Szatmáron, néhány héttel ezelőtt a gyerekek a szennyvízvezető csatornánál halásztak és kézzel fogták össze azokat az apró halakat, amelyek különös módon a csatorna vizébe jutottak. Ezek a szegény gyerekek boldogan vitték haza az ingyen-ennivalót, a szennyvízcsatorna ajándékát és két-három nap múlva, egész családok betegedtek meg belfertőzés következtében.

Igy és itt kapnak szomorú jelentőséget az erdőben szédített mérges gombák, a szennyvízcsatornából kifogott apró halak, amelyet az ember jobb híján fogyaszt. És mindez akkor történik, amikor még augusztust mutat a naptár, amikor még ha akár milyen keservesen is, de mégis hozzá lehet jutni a zöldfélékhez, a paradicsomhoz, a gyümöleshöz, a főzelékhez. Mi lesz velünk és mi lesz Európával a télen? Mivel fogják csillapítani az éhes gyomrokat akkor, amikor még normális időkben is nagyon nehéz a kisjövedelmű emberek. Európa minden országában hasonló a helyzet. A háború elpusztította a termést és ahol a háború pusztítását nem érezték, ott az elemi csapások döntötték halomra az élet reményességét. Minden kormánynak legnagyobb gondja ma a közellátás biztosítása. A jelek aggasztóak. A mérges gomba a sokgyermekes családok asztalán, a szennyvízcsatornákból kihalászott apró halak csak halvány előfutára annak a kemény és nehéz télnek, amely ebben az esztendőben ránk szakad és amelynek árnyékában fenyegetően rémlik fel a legnagyobb és legkegyetlenebb úr; az éhség.

Az USA nem küld torpedórombolókat Angliának

Elutasították az amerikai haderő beavatkozási lehetőségeit korlátozó törvényjavaslatot

Washingtonból jelentik: Welles Sumner külügyi államtitkár a sajtó képviselői előtt megcáfolta azokat a híreket, mintha az Egyesült Államok és Anglia között tárgyalások indultak volna meg olyan irányban, hogy az USA 100 torpedórombolót küld Nagybritannia és ennek fejében légi és tengerészeti támaszpontokat kap Angliától Nyugat-Indiában.

Washingtonból jelentik: A képviselőház 210 szavazattal 110 ellenében visszautasította azt a törvényjavaslatot, melyet a köztársasági párt nyújtott be, és amelyben azt az elvet akarták törvényerőre emelni, hogy a nemzeti gárdákat és az amerikai tartalékos hadsereget, ne lehessen más területen felhasználni, csak az USA-ban és az USA gyarmatain.

LEGUJABB

Hivatalos olasz álláspont szerint a Helle görög cirkálót csak angol buvárhajó süllyeszthette el

Szófiából jelentik: A bolgár sajtó a görög-olasz helyzettel foglalkozik. A Mír című lap megállapítja, hogy Görögország állandóan olaszellenes magatartást tanúsított és kizárólag Angliára és a Balkán-szövetségre támaszkodott,

az albán kérdésben pedig mindvégig a zavart-keltés politikáját követte.

Az athéni kormány külön hibája — jegyzi meg a bolgár lap, — hogy soha semmit nem tett abban az irányban, hogy a nagy feszültséget Olaszország felé valamiképpen enyhítse, sőt annak fenntartása ellen semmit nem tett.

Rómából jelentik: Hivatalos olasz álláspont szerint a Helle elsüllyesztésével kapcsolatban megjelent angol nyilatkozat nem őszinte és nyilvánvaló célja, hogy zavart keltsen a Balkánon. Churchill és klikkje természetesen azt hirdeti, hogy nincsen egyetlen angol tengeralattjáró sem a görög partok mentén, így

a görög hajót csak olasz tengeralattjáró süllyeszthette el.

Ugyanakkor azonban az angol rádió már jóval hamarabb közölte a Helle elsüllyesztésének híreit, mielőtt arról magának a görög kormánynak tudomása lett volna.

Ezzel a gyanat igyekezett magáról eltérteni, pedig tulajdonképpen ezzel keverte magát bele a gyauba.

A Giornale d'Italia a Helle elsüllyesztésével kapcsolatban megállapítja, hogy

az angolok ki akarják használni Olaszország és Görögország között az albán kérdésben keletkeztetett feszült helyzetet

és azt hiszik, hogy zavart tudnak provokálni régi módszerek szerint a Balkánon. Az olasz lap hangsúlyozza, hogy mindez az angol próbálkozás hiábavaló, mert az olasz-albán-görög probléma kielégítő megoldását Olaszország a maga részéről is óhajtja.

Kritikussá vált az angolok helyzete Brit-Szomáliában

Londonból jelentik: Illetékes angol körök szerint Brit-Szomáliában kiritikussá vált a helyzet és az angolok kénytelenek Berbera felé visszavonulni. Két

olasz hadosztály teljes erővel halad előre és az angolok teljesen el vannak szigetelve, mert sehonnan nem számíthatnak segítségre.

Fontos tárgyalásokat folytatnak Angliában amerikai vezérkari tisztek

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök közölte a sajtóval, hogy pénteken tárgyalások kezdődtek az USA és Anglia között a Panama csatorna megvédése érdekében létesítendő tengeri és légi támaszpontok kérdésében. Ugyancsak tudatta az elnök a nyilvánossággal, hogy Kanadával is tárgyalások folynak az amerikai konti-

nens megvédésére, végül elmondotta a sajtó munkatársainak, hogy jelenleg két magasrangú amerikai tisztnak és egy amerikai ellentengernagy Angliában tartózkodnak számos amerikai vezérkari tiszttel egyetemben fontos tanácskozások lefolytatása céljából.

Dagad a vita a politikai felelősség körül

Pamfil Seicaru a szellemi kíváncsiság és a tájékozódás hiányával vádolja a volt miniszterelnököket

Elsősorban Tatarescu felelős a „beismert vereségért”
Párhuzam Titulescu és Tatarescu között
„Miért lepték meg őket az események?”

Bucurestiből jelentik: „Miért lepték meg őket az események” cím alatt Pamfil Seicaru a „Curentul” című lapban:
„A hősiesség megfeszülést kívánó körülmények között nem lehet a szükséges rendkívüli lelkesedést megkívánni a nemzetfő, ha nem könnyítik meg számára az események megértését. Nehogy a nemzet megtévesztődjék, szükséges minél pontosabb képet adni az eseményekről. Tatarescu füzetében megvallja: „A történelmi végzet által teremtett mostoha körülmények között, valljuk be minden kerülgetés nélkül, vereség ért bennünket”. Nem elégszünk meg azonban ezzel a magyarázattal, mivel történelmi végzet nem létezik, csak hibák, amelyek történelmi szerencsétlenségeket idéznek elő. Ha valaki nem számol a fizikai törvényekkel s ebből baj származik, ez nem végzetesség, hanem egyszerű baleset.

„Vereségünk” is politikusaink súlyos és állandó meg nem értésének köszönhető, akik egyáltalán nem ismerték fel az ítélőképességüket meghaladó politikai jelenségeket.

Politikusaink tulnyomó többsége minden szellemi kíváncsiság nélkül figyelte azokat a szociális jelenségeket, amelyek 1917-től, a cári rendszer összeomlásától 1939 szeptember 1-ig történtek, politikusaink könnyelműen csak a felszínt vizsgálták, anélkül, hogy igyekeztek volna belemélyedni a bolsevizmus, fasizmus és nemzeti szocializmus történelmi lényegébe.

Ezeket a súlyos hibákat olyan fényes elmék-nél, mint Titulescu is, észlelni lehetett!”

„ELSŐSORBAN TATARESCU FELELŐS AZ ÁLTALA BEISMERT VERESÉGÉRT”

Megemlíti ezután Seicaru, hogy Titulescu egy ízben, mikor Mussolini Rómában kihallgatáson fogadta, megkért valakit, hogy adjon felvilágosítást a fasizmus megalkotójának gondolkodásáról. A kérdező Sorellel hasonlította össze Mussolini gondolkodását. Titulescu emlékezett egy bizonyos Albert Sorelre, az „Európa a francia forradalom idején” című munka szerzőjére, nem tudott azonban Georges Sorelról, a „Gondolatok az erőszakról” című tanulmány írójáról, holott tájékoztatója erre gondolt. Ezután így folytatódik Seicaru cikke:

„Titulescut meglepte, hogy egy másik Sorel is létezik és még kevésbé értette a fasizmus értelmét. Az eset tipikus s mutatja azt a munkamódszert, felületességet és könnyelműséget, amellyel a legviharosabb időkben éltek.

Ha az egyesülés utáni román politika legfényesebb elméjéből ennyire hiányzik az intellektuális kíváncsiság, — s van némi különbség Titulescu és Tatarescu között, úgy intelligencia, mint szellemi felkészültség és tehetség tekintetében, — mit érthetett meg ebből az eseménytengerből Gh. Tatarescu? Boldog, mikor miniszterelnök, boldogtalan, mikor nem az s így siet visszanyerni az elvesztett boldogságot. Bizonyos méltóságteljesség és kellemes ünnepélyesség van benne, közlékeny s használható mondanái vannak párthívei számára:

„Fékezz balra, fékezz jobbra s közbül maradsz”, vagy „Jövünk”. Különösen ez az utóbbi mondanál ellenállhatatlan.

Sohasem veszti el barátságos modorát, művészetrel rejti el haragját és sohasem hiányzik nála a mosoly, a baráti szó, mindaz, ami a leggyőzhetőbb jóság látszatát keltheti. Megszervezett hírszerző szolgálattal a vadászterületen mindig ott levő vadász éles szemével, Tatarescunak mindig sikerült az utóbbi tíz év alatt hat évig miniszterelnöknek lennie. Tehát egy korszak reprezentatív személyisége s így

elsősorban ő felelős az általa is beismert vereségért.

„... AKI EGY FÜZETBEN MER VÁLASZOLNI A ROMÁN FELHÁBORODÁSRA”

Semmit sem értett meg, mivel nem is volt kíváncsi és politikája azoknak a kapcsolatoknak a gondos ápolására irányult, amelyek elsősorban

hasznat hajtottak. A kapcsolatok ápolása Tatarescu politikai katekizmus. Milyen szoros viszonyt tartott fenn Thierry volt bucarestii francia nagykövettel s milyen hűségesen ápolta ezt az értékes viszonyt.

A rendszer csalhatatlanná bizonyult Tatarescu számára s katasztrófálissá az ország számára, de mindennek nincs jelentősége, mivel a nemzetnek csak egy füzetben kell megmagyarázni a történelmi végzetességet s minden rendben van.

Összeütközhetnek eszméaramlatok, szembe kerülhetnek egymással különböző tételek, ingadozhatnak a történelem mérlege. Tatarescut mind-

ez nem csábítja és nem kelti fel szellemi kíváncsiságát.

Tatarescu hitt Anglia és Franciaország erejében, ritka kitartással hitt. Az utolsó pillanatig meg akarta újítani a hűségnyilatkozatokat s visszaemlékszik arra, hogy 1940 május elsején meg akart erősíteni egy, a múlt év szeptemberében Calinescu által megkötött szerződést, amelynek megerősítését akkor is visszautasították.

Semmit sem szólnánk s meghajolnánk a hősiesség politikai következetesség előtt, ha Tatarescu természetesen fogadná el egy magatartás következményeit: learatni a győzelem jutalmát, vagy elviselni a vereséget. Ő azonban

csak a kedvező oldalát akarja megőrizni a politikának, visszautasítva a felelősség kockázatát az elkövetett tettekért s azokért a ténykedésekért, amelyeket nem végzett el, amikor szükséges volt. Azt hiszi, eléggé ki-magyarázta magát az ország előtt kiadott füzetével. Mennyire megveti az ország ezt az embert, aki egy füzettel mer válaszolni a román felháborodásra.

Semmit sem értett meg a történelem nagy viharából, nyugodtan, boldog semmibevevéssel séftalt az események között, nem vett fáradságot magának, hogy valamit is megértsen egy korszak alapjainak megingásából s az összeomlással szemben így kiált: „történelmi végzetesség”.

Olyan történelmi végzetesség, melyért a nemzet nem felelős, — fejezi be cikkét Pamfil Seicaru.

Ismeretlen nemzetiségű tengeralattjáró megtorpedózta a Helle görög cirkálót

Athénből jelentik: A görög távirati iroda közli: A görög király levelet intézett Metaxas görög kormányelnökhez és többek között az alábbiakat írta:

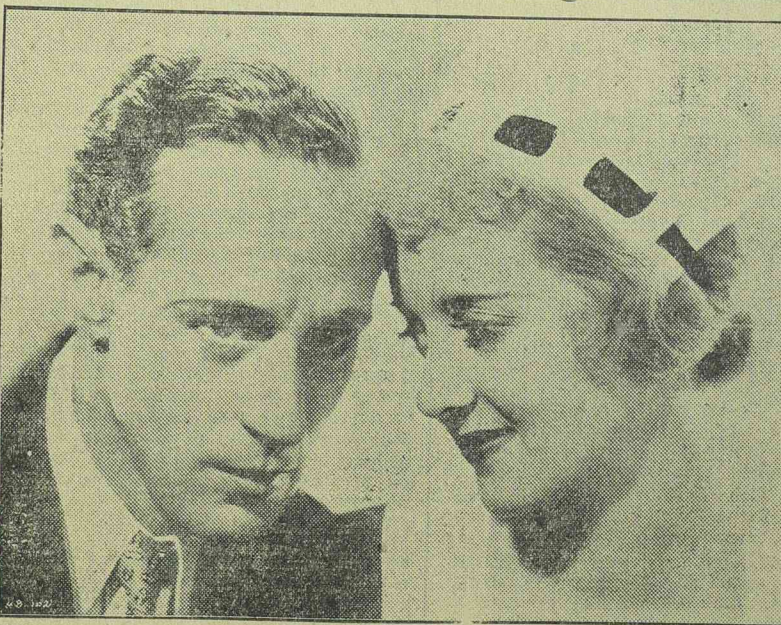
„A Helle” nevű görög hadihajó elsüllyesztéséről szóló híradás mély fájdalmas érzést váltott ki belőlem. Csatlakozom a királyi tengerészet gyászához, de ugyanakkor büszke vagyok arra a bátorságra és fegyelemre, amelyet a hadihajó tisztjei és legénysége tanúsítottak a veszély alkalmával. Kérem miniszterelnök úr, szíveskedjen a „Helle” tisztjeinek és matrózainak, de különösen az áldozatok hozzátartozóinak meleg rokonszenvemet és együttérzésemet kifejezni.”

Metaxas miniszterelnök napiparancsot inté-

zett a görög királyi haditengerészethez és ebben a következőket közölte:

„Mélységes fájdalommal jelentjük a Helle cirkáló elvesztését, amely a Tinos-öbölben horgonyzott Nagyboldogasszony napjának megünneplése alkalmából. A cirkálót egy ismeretlen nemzetiségű tengeralattjáró torpedózta meg. A görög nemzet meleg üdvözléssel intéz a hajó parancsnokához, tisztjeihez és matrózaihoz, akik ősi tradícióinkhoz híven végezték kötelességüket és ugyanakkor őszinte részvétellel fordul az áldozatok hozzátartozói felé.”

A görög távirati iroda egyébként közli, hogy a torpedóáldozat következtében egy halott, négy sebesült áldozat van, 26 személy pedig eltűnt.

A KIGYÓ

Sommerset Maugham örök rab-szolgátság című regénye után

APOLLO MOZI

Minden idők legnagyobb háborús filmje eredeti harctéri felvételekkel

A LENGYEL HADJÁRAT

Előadások naponta 4, 6 és 9.15 órákor. Pénteken vasárnap és kedden délelőtt 11 órákor matiné vidékiek részére.

CAPITOL

= HIREK =

MEGJELENIK:

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt magánosoknak havonta nyolevan lei, negyedévre 230 lei, félévre 450 lei, egész évre 900 lei. Nyugdíjasoknak hához való kézbesítéssel együtt havonta hetven lei, negyedévre 200 lei, félévre 400 lei, egész évre 800 lei. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félévre 22 pengő és egész évre 40 pengő.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

TELEFON:

28—10 és este 10 óra után: 28—15.

A GOND

Mindenütt jelen vagy,
bármerre járunk.
Ott vagy szavaink legmélyén,
bárhogy vitázunk.
Bárontas vig órákra, derűs napokra,
nem mentes szomorú virágodtól
az élet csokra.
Elűzni, elhajítani téged nem lehet,
úgy állasz ott minden öröm megett,
mintha gyászmadár ülne a házak felett.
Ott vagy azoknál is,
akik letagadnak,
ó, hisz a legtragyagóbb napsugárhoz is
árnyak tapadnak.

Ó, ha mint ifjú korunkban
énekel elűzhetnének téged!
De már hűrként feszülsz a lanton
és élő hang vagy a dalban.
Ó, régi kedvünk, hol vagy?
Jókedv, mely biztos fegyver voltál
mindenkor a gond ellen,
tán kicsorbult az éled?
Sem hit, sem remény, sem szeretet
nem harcolhat már véled?

Hol van az erő, hol van az ész,
mely megszabadott, gond, tőled?
Miért nem tudjuk eltakarni
a két szemünket előled?
Ó, te mardosó, te pusztító gond,
te sóhajok kikötőpartja,
te korhadó, rogyadozó oszlop,
mely élet-boltozatunkat tartja!

Török Ilonka

— A FŐUDVARNAGYI HIVATAL KÖZLEMÉNYE. Bucurestiből jelentik: Öfelsége főudvarnagyi hivatalának 72. számú jelentése: Öfelsége augusztus 16-án munkahallgatáson fogadta Gligurto Ion miniszterelnököt, Macevei Ion mérnök közlekedésügyi és közmunkaiügyi, Leon Gh. nemzetgazdasági, pénzügy és földművelésügyi, Caracostea Dumitru nemzetnevelésügyi és Gruia I. V. dr. igazságügyminisztereket. A délután folyamán Enescu Ion pénzügyi államtitkár, Nicolae Herescu, a királyi kultúralapítványok államtitkára és Mota Ion esperes jelentek meg az uralkodó előtt.

— Leváltott tiszteletbeli román konzulok. Bucurestiből jelentik: Szeptember 1-től Románia következő tiszteletbeli konzuljai szünetelnek meg működésüket: Louis Dreyfus párisi, Leon Cotneranu nizzai és monakói, Henry Untermanns antwerpeni, Jacques Salmanowitz genfi, Carlo Vasco guatemalai, Jack Gaster amszterdami tiszteletbeli konzulok.

— Magyarország megszüntette külügyi képviseletét a Balti országokban. Budapestről jelentik: A magyar kormány megszüntette az észterzagi, lettországi és litvániai magyar királyi követséget, melynek vezetője a mindenkori finnországi magyar követ volt. A tallini, rigai és kaunasi tiszteletbeli konzulátusok likvidálási folyamatban vannak.

(—) Baran főpolgármester hivatalában. Baran Coriolan dr. főpolgármester két heti nyári pihenőjéből visszatért és tegnap újból átvette hivatalának vezetését.

— Tíz napig szünetelnek a kihallgatások a nemzetnevelésügyi minisztériumban. Bucurestiből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztériumban tíz napon keresztül szünetelnek a kihallgatások augusztus 17-től kezdve. Kivételt csupán a menekültek sürgős ügyében alkalmaznak.

Hodzsa, a meggyilkolt albán hazafi, nagybátyja megöletéséért még fiatalkorában bosszút esküdött

Tiranából jelentik: A Tomori című albán lap a mindig erősebb hullámokat verő politikai gyilkosság kapcsán, melynek során mint ismeretes, Daud Hodzsa albán nemzeti felkelővezért görög bérgyilkosok megölték, életrajzi adatokat közöl Hodzsáról és ezzel azt kívánja bizonyítani, hogy a Csamuriában született Hodzsát negyven éves korában gyilkolták meg. Megírja a lap, hogy

Hodzsa régi előharcosa volt az albán függetlenségi mozgalomnak és emiatt sokat kellett szenvednie kora fiatalágában a görög terrortól. Egyik nagybátyját, aki szintén albán nemzeti vezető volt, szemeláttára gyilkolták meg a görögök és ekkor megesküdött, hogy bosszút áll nagybátyja megöletéséért.

1915-ben történt ez a gyilkosság és ekkor Hodzsa híveivel bevette magát a hegyek közé és ott élt 1922-ig, ahonnan többször tett kirándulásokat városokba és falvakba, hogy a görög hatóságokon megbosszulja magát. A görög csendőrök soha nem tudtak nyomára akadni, dacára, hogy hatalmas vérdíjat tűztek ki a fejére. Mikor Albánia egyöntetű népi óhaja az volt, hogy egyesüljön Olaszországgal, Hodzsa is ájtott az újja-születő országba és elnöke lett a csamuriai albánok felszabadításáért küzdő nemzeti bizottságnak. A görög hatóságok nyugtalankodtak Hodzsa új megbízatása miatt, mert ismerték nagy energiáját és ezért elhatározták, hogy megölelik, amit bérgyilkosok útján végrehajtottak.

— A MINISZTERELNÖK NEM FOGAD KIHALLGATÁSON. Bucurestiből jelentik: Gligurto Ion miniszterelnök péntektől kezdődőleg két hétig nem fogad kihallgatáson.

— Az ifjuság megszervezése Bulgáriában. Szófiából jelentik: Bulgáriában is állami ellenőrzés alatt álló szervezetbe tömörítik az ifjuságot. Az erre vonatkozó törvénytervezet szerint ennek a szervezetnek a mindkét nemhez tartozó 10—21 év közöttiek kötelesek tagjai lenni.

— Hamispénzgyártó banda működik Marselleben. Lisszabonból jelentik: A portugál fővárosba, ma 169 különböző nemzetiségű polgár érkezett, a kiknél hamis fontsterlingeket találtak. A rendőrség a hamis angol papírbankókat elkoboztatta. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy Marselleben hamispénzgyártó banda működik, amelynek tagjai menekülteknek adnak el hamis angol bankjegyeket.

— A zsidótvény alapján felülvizsgálják a tisztviselők helyzetét. Bucurestiből jelentik: A zsidók jogi helyzetét szabályozó rendelettervény alapján Macevei Ion mérnök közlekedésügyi és közmunkaiügyi miniszter utasítást adott, hogy augusztus 31-ig a minisztériumhoz tartozó zsidó alkalmazottak nyújtsák be irataikat, amelyben igazolják, hogy nem esnek a szobanforgó dekretum ama rendelkezései alá, amelyek kizárják, hogy köztisztviselői állást viselhessenek.

Vigyázz, hogy mit és hol beszélsz.

Georgescu Petre tábornok körútja az országban. Bucurestiből jelentik: Georgescu Petre tábornok, a Nemzet Pártja Gárdájának főparancsnoka, szombaton Craiovában tart konferenciát a körzetvezetőkkel. Innen az összes főbb központok ellenőrzésére az ország belsejébe utazik. A rendfenntartás és az ándrágítás problémáit beszélik meg ezeken a tanácskozáson.

— A katonai felmentést kérő kérvények a hadügyminisztériumhoz küldendők. Bucurestiből jelentik: A nagyvezérkar közli az összes érdekelttel, hogy a mozgósítással és a vállalatok munkásainak, valamint alkalmazottainak felmentésével kapcsolatos kéréseket a hadügyminisztériumhoz kell küldeni, amely a hadfelszerelésügyi minisztérium véleményezésével küldi tovább a nagyvezérkarnak.

— Küzdelem az alkoholfogyasztás ellen. Genfből jelentik: Vichyből érkezett jelentés szerint a francia kormány elhatározta, hogy az alkoholfogyasztás káros következményeinek leküzdésére megfelelő törvényes intézkedéseket tesz. E célból Barledair a család és ifjuságvédelmi miniszter dolgozza ki a megfelelő előírásokat.

— Felrobban az óeskavassal együtt az olvasztókemencébe került lövedék. Bucurestiből jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt pénteken délután a Pantelimon-úti Malaxa üzemben. Miközben Matei Vasile munkás egy láda óeskavassal az olvasztókemencébe öntött, egy régi lövedék, amelyben még volt lőpor, felrobban. Matei Vasile és másik 3 munkástársa a kemence közelében közelében tartózkodtak, súlyos sérüléseket szenvedtek, úgy, hogy valamennyiüket kórházba kellett szállítani. A szerencsétlenség ügyében vizsgálat indult.

— Ha a gyermekek cigarettáznak... Kozmatelke marosmenti községben nagy tűz pusztított. A lángok átterjedtek a falu nagyböz házára is, úgy hogy az a veszély fenyeget, hogy a falu leég. A tűz úgy keletkezett, hogy Contiu Ioan 10 éves kislánya a szekrényében kutatott és ott cigarettára akadt. A gyermeki kíváncsiságtól hajrva, meggyújtotta a cigarettát és az abból kiszálló egyik szikra meggyújtotta a közelben lévő szalmakazalt és arról erjedt azután át a tűz az épületekre. A tüzet csak nagy nehezen lehetett lokalizálni. Az eddigi kár mintegy 25.000 leire tehető.

Készül az eszményi női fej

Egy párisi munkanélküli szobrásznak igen érdekes ötlete támadt. Elhatározta, hogy elkészíti az eszményi női fejet. Sorra járta a párisi mozgólépcsőszínházakat és különös megfigyeléseket végez a filmsztárokon. Különösen az arckifejezéseket és a frizurákat figyeli meg. A napokban Patricia Stille hollywoodi filmsztárnál megjelentek a szobrász úgynökei és arra kérték a filmsztárt, hogy engedje meg, hogy frizurájáról és a hajáról egy gipsz öntvényt készítsenek, mert Párisból kapott táviratban megbízást kaptak erre a mesteriktől. Így járják sorra a hollywoodi sztárokat a szobrász úgynökei és egyiknek arcáról, másiknak füleléről, harmadiknak orráról készítenek gipsz lenyomatot. Mikor az összegyűjtött anyag együtt lesz akkor fog majd hozzá a szobrász a „remekműhöz”. Ezekből az „ideális ardarabokból” akarja megmintázni az ideális női fejet.

(—) Orvosi hír. Dr. Rath gyermekorvos hazakerkezett és újra rendel. II., Piata Coronini 2. D. e. 8—10-ig, d. u. 3—6-ig, Telefona: 26—57.

— Legideálisabb hashajtó, vértisztító, enyhítő a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélelnyomás, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és belfájalmagnál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lei. Minden városi és vidéki gyógyszerárban és drogeriában kapható.

— Betöltötték hatodik életévüket a kanadai ötos ikrek. Ottavából jelentik: Marie, Emilie, Anette, Cecille és Yvonne Dionne a kanadai ötos ikrek betöltötték hatodik életévüket. A gyermekek nevelésén felügyelő bizottság megkezdte a gyermekeknek most már rendszeres oktatását. Francia anyanyelvük mellett most angolra és németre tanítják az ikreket. Nagy súlyt helyeznek a vallási oktatásra is. A gyermekek vagyona meghaladja a 23.000 dollárt.

Aki vigyáz a szájára és nyelvére, sok kellemetlenséget elkerül.

(—) Adományok. Bori József családja számára T. B. olvasónk 500 leit, Dózsa Vilma 40 leit és C. S. olvasónk 100 leit adományozott. Az adományokat eljuttatjuk rendeltetési helyükre.

(—) A Guttemplek jótékonycétü ünnepélye. A temesvári Guttemplek holnap, vasárnap a belvárosi Tapes Voda tér 1 szám alatti otthonukban műsorral egybekötött táncmulatságot rendeznek, a melynek tiszta jövedelmét a beszarabjai menekültek segélyezésére fordítják. A táncmulatság délután félhat órakor kezdődik. A jótékonycétla való tekintettel a közönség szíves pártfogását kéri.

Száz év óta bevált

J. Pserhofer pilula

elhajásodás, székrekedés és egyéb emésztési zavarok ellen
Ugyeljen az eredeti csomagolásra!

— Oriási drágaság az aradi piacon. A Curentu című fővárosi lap is megemlékezik az aradi piacon tapasztalható hallatlan nagy drágaságról és hang súlyozza, hogy a hatóságok törekvéseinek órák irányulnia, hogy a földiösten áremelését lezárják, ne hogy élelmezési szempontból Arad az „ország legkibirhatatlanabb városa legyen.”

A megdondatlan fecsegés emberlétekebe kerül.

— Elszüllyesztették a „Transylvániát”. Londonból jelentik: Egy ellenséges tengeralljárás az Atlanti óceánon, egyetlen torpedóval elszüllyesztette a „Transylvánia” nevű 16.923 tonnás angol cirkáló. Negyven a tengerbe veszték, körülbelül 300 utast és tengerészt sikerült megmenteni. A mentési munkálatokat erősen hátráltatta a vihar. Egy mentőhajó felborult.

— Az osztályorszájáték 15-i húzásának eredménye. Fősorsjegy. 1.000.000. lejt nyert: 2116, 52146. 700.000 lejt nyert: 15645, 27397, 6964. 600.000 lejt nyert: 16455, 29892, 30281, 87168. 500.000 lejt nyert: 20314, 21169, 36154, 56704, 87247. 400.000 lejt nyert: 21734, 37162, 59459, 68538, 75861, 93672. 300.000 lejt nyert: 8821, 12455, 22879, 36371, 46641, 83876, 80723. 200.000 lejt nyert: 3353, 5629, 18746, 25928, 67880, 75182, 96805, 97044. 100.000 lejt nyert: 1108, 3461, 4997, 17145, 17268, 26674, 47534, 48818, 56459, 80227. Végződések: 800 lei: 10, 15, 25, 30, 31, 36, 39, 50, 55, 56, 63, 69, 85, 92, 93. Melleksorsjegy végződései: 3000 lei: 0342, 0353, 0557, 1049, 1763, 1912, 2293, 6693, 7301, 7675. 400 lei: 066, 115, 157, 262, 347, 579, 737, 774, 769, 860. 200 lei: 38, 60, 72, 74.

— Ezer daloló ejtőernyős a moszkvai repülőnap szencziációját. Londonból jelentik: A Daily Mail moszkvai táviratát közli, amely szerint augusztus 18-án Szovjetországban megünneplik a repülés napját. Ez alkalommal a katonai és polgári repülők különböző mutatványokat végeznek. A program értelmében egyszerre ezer ejtőernyős ereszkedik alá, akik eközben az orosz aviatika indulóját éneklék.

— Fagyaltmérgezésben meghalt egy tordai tanárnő. Tordáról jelentik: Cadariu Maria tordai tanárnő, aki az ottani társadalmi életben nagy szerepet játszott s jótehetségéről volt híres, délután fagyaltot fogyasztott s az esti órákban súlyos gommorgócsot kapott és 2 napi szenvedés után, minden orvosi beavatkozás dacára meghalt. A vizsgálat a mérgezett fagyalt ügyében folyik.

— Valutacempész román hálókocsiór letartóztatása. Budapestről jelentik: A valutarendőrség nagyobb szabású valutacempész ügyében folytatott vizsgálatot fejezett be. A cempészben való közreműködés miatt, a rendőrség letartóztatta Stefan Petris hálókocsi ellenlő, aki a nyomozás adatai szerint, Magyarországból több ízben pengőt cempészett ki.

— Megszöktette szerelmét. Sepetean Ion gyűlési községi bíró szép leányának Jabeleanu Simion fiatalember udvarolt. A szülők azonban hallani sem akartak házasságról és ezért a fiatalember elhárította, hogy megszökteti szerelmét. Temesvári taxiutatót kiutazott a községbe és a leánnyal együtt vizitátét Temesvárra. A leány apja a rendőrség segítségét kérte a leány és szerelmese felkutatására.

— Véresre verte a cukorka árúst, mert nem akart egy leírt 5 bombont adni. A „Timpul” című lap jelentése szerint Artvin Medianu mozgó cukorkaárúst súlyosan összevert állapotban találták meg egy uccasarkon és a kórházba szállították. A szerencsétlen ember, akinek testét véres sebek borították, miután első segélyben részesítették elmondta, hogy egy ismeretlen férfi egy leírt akart 5 bombont venni nála, ő azonban nem akart adni csak kétet. Erre egy nála lévő bottal súlyosan elverte. A hatóságok megindították a vizsgálatot, az elvetemült „vevő” kérekerítésére.

— Megfojtották lakásán a budapesti M.A.B.I. egyik tisztviselőjét. Budapestről jelentik: Legénylakásán holtan találták Datki Albert 51 éves, a MABI szolgálatában álló tisztviselőt. A halálétet a házimester vette észre, mert amikor reggel a rendes időben költeni ment Datkit, az a kopogásra nem válaszolt. Az ajtót azután feltörték és borzalmas látvány tárult a szemek elé. Datki szájába egy törülköző volt tömve oly erősen, hogy az orvosok is csak nagy nehezen tudták a szerencsétlen szájából azt kivenni. A rendőri bizottság megkezdte a vizsgálatot, mert nyilvánvaló volt, hogy itt büntényről lehet csak szó. A gyilkos több bűnről vitt magával, amelyekben nagy pénzösszegek voltak. A rablói gyilkos kérekerítésére hajtóvadászatot indított a rendőrség.

(—) Születések. Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be: Stoianov Fernand Ándor szobafestő Mária nevű leánya, Pantea Gheorghe munkás Mária nevű leánya, Variu Petru munkás Éva nevű leánya, Schultz László munkás Jozefin nevű leánya és Carabas Vasile földműves Marioara nevű leánya.

(—) Halálozások. Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be: Kranz József naprázsamos nyolcvankét éves, Kerkes Béla tizennégy napos, Bistric László dr. orvos huszonnyolc éves, özvegy Barta Mátváné született Neuer Katalin hetven éves és özvegy Pach Jánosné született Fier Magdolna hatvanöt éves.

Pénz hiányában egy revolvvert és rádiókészüléket vitt el a szemfüles rabló

Az Aradon lakó Olariu Stefan lakásának ajtaján az elmúlt év január 15-én este egy fiatalember kopogtatott. A cseléd ajtót nyitott és a fiatalember ekkor aziránt érdeklődött, hogy gazdája otthon van-e? Amikor meghallotta, hogy a moziba ment, azt mondta, hogy pénzt hozott és azt csak személyesen adhatja át. Majd bement a lakásba, levetette télikabátját és a kályha mellett kényelmesen leült. A csodálkozó leánynak a fiatalember azt magyarázta, hogy a gazdája telefonon hívta és utasította, hogy amennyiben nincs otthon, úgy feltétlenül várja meg. A cselédeleány erre megnyugodott és újból munkához látott. A fiatalember egy ideig nyugodtan ült és papírt, ceruzát elővéve, úgy tett, mintha levelet írna. Valójában azonban a leányt figyelte és csak az alkalmas pillanatot várta, hogy tervét végrehajtsa. Amikor alkalmának látta a pillanatot, hirtelen felugrott a székéről, a villanylámpa kapcsolójához sietett és a következő pillanatban eloltotta a lámpát. A sötétben azután a

leányra támadt és mire az sikolhatott volna, az előre elkészített kendővel betömte a száját. A kezét és lábát is összekötözte, hogy a leány mozdulni sem tudott. A rabló ekkor újból meggyújtotta a lámpát és felforgatta az egész lakást. Így került a kezébe egy revolver, amelyet magához vett. Pénzt nem talált, mire leszerelte a rádiókészüléket és azzal nyugodtan eltávozott. A cselédeleányt a moziból hazatérő gazdája szabadította meg kellemetlen helyzetéből. A nyomozás sikerrel járt, mert elfogták Mészáros István husz éves borbélysegédet, akit az aradi törvényszék három évi börtönrre ítél és ötezer lei pénzbüntetéssel sújtott. Fellebbezés folytán az ügy tegnap a temesvári ítélőtábla elé került, amelynek tárgyalásán Lintia Liviu dr. ügyvéd a vádlott védelmében az enyhítő körülményekre hívta fel a bíróság figyelmét. Az ítélőtábla a fellebbezésnek részben helyt adott és a vádlott büntetését két évi és tizenegy hónapi fogságban állapította meg.

(—) Halálos vasúti szerencsétlenség Lugoson. A lugosi kórház közelében egy személyvonat elütötte a kórház kocsiját. A kocsiiban Strban Gheorghe nevű beteg és Faur Ioan kocsi ült, az előbbi azonban meghalt, az utóbbi súlyosan megsebesült. Az összeütközés következtében három vasúti kocsi megsérült és a pálya tizenhat méter hosszában megroggolódt. A pályát már rendbehozták és a közlekedés ismét rendes. Az összeütközés ügyében megindult a vizsgálat.

(—) Szabálytalanságok a lugosi munkakamarnál. A lugosi munkakamarnál szabálytalanságokat fedeztek föl. A mestereket ugyanis a munkakönyvek díjainak lefizetésénél nagyobb károsodás érte. A vizsgálat megindult. Egy tisztviselőt és egy hivatalosolgát felfüggesztettek.

(—) Két betörés Temesvárott. Grünberger Lajos belvárosi Petre Carp 10 szám alatti lakásába ismeretlen tettesek éjjel behatoltak. A betörők által okozott zajra figyelmes lett Grünberger Lajos szakszónője és annak férje, aki rendőr. Ez nyomban üldözöbe vette a betörőket, akiknek sikerült az éjszaka sötétjében eltűnniük. Zsákmányuk egyszerű, ezüst évszékűket és más ezüst tárgyakat, eldobták és ezeket megtalálták. Grünberger Lajos több öltönyét, cipőjét és más tárgyakat azonban sikerült elvinni. A kárt hatvan-hetvenezer leire becsülik. Betörők jártak Liuba Dionisie dr. orvos orszébetvárosi, Vladimirescu uccai lakásában is, ahonnan az egyik szobából kétszázhatvan lei készpénzt és fehérneműt vittek el. Kérekerítésükre megindult a nyomozás.

Igazolványképek, reprodukciók, amatőr munkák, előhívások, másolások, stb.

Engel Endre

foto-studiójában

I. Piata Libertății 4 sz. — Telefon: 34—30.

(—) Megdöbbentő öngyilkosság. Radu Ioan izvini gazda öngyilkossági szándékkal nagyob mennyiségű kőszódaoldatot ivott. A maró folyadék borzalmas fájdalmakat okozott, mire a gazda az uccára rohamt és a mezőre szaladt, ahol összesett. Mire rátaláltak már haldoklott. A vizsgálat megállapította, hogy Radu Ioan több lopási ügybe keveredett és bizonyos volt, hogy elítélik. Ezért inkább a halálba menekült.

(—) Hatalmas forrás tört elő egy aninai bányában. Aninai jelentés szerint az ottani Róna-aknában váratlanul erős földalatti forrás tört elő. Az akna ezen méternyi mélységű és a forrás a hetedik szinten keletkezett. A forrás bősége olyan nagy, hogy perccenként hater liter vizet zúdít a bányába. A forrás keletkezése után nyomban működésbe hozták a bányatelep nagy szivattyúit, amelyek olyan hatalmas teljesítőképességűek, hogy megakadályozzák a viznek a tárnában való felgyülemelését. A Róna-aknában több száz bányász dolgozik, akik a víz ellenére is — bár nehézséggel — folytatják munkájukat.

(—) A Begába fulladt egy bárjadi orvos. Megírtuk, hogy a temesvári városi strandon eltűnt Bistritz Iszák dr. bárjadi illetőségű orvos, aki 47.000 lejt hagyott egy akatáskában a strand pénztárában. Amikor a strand bezárása alkalmával este sem jelentkezett az orvos a megőrzésre átadott pénzért, keresni kezdték, de sehol sem találták. Másnap azután a vízből előkerült a holtteste. Az orvos nem tudott úszni és amikor a mély vízbe került, megfulladt.

— Meghalt egy 90 éves mairóna, aki sem moziban nem volt, sem gépkocsin nem ült. Londonból jelentik: Davley közszégen meghalt egy 90 éves mairóna, Luise Horiette, aki arról volt nevezetes, hogy bár matuzslemi életkort ért meg, életében soha nem volt moziban, de gépkocsit sem látott. Ennek a különös körülménynek az a magyarázata, hogy még 10 éves korában megbetegedett s azóta nem hagyta el betegágyát. A nyolcvan év alatti szomszédai és jóismerősei ápolták.

— Szökött katona garázdálkodása. Gűtemesterházaán Movila Gheorghe erdész lakásába betörték s onnan egy 35.000 lejt tartalmazó betétkönyvet és 7500 lejt vitt el a betörő. Azonkívül ruákat csomagolt össze a szekrényekből s ezüstneműt. A csendőrség megállapította, hogy a betörést Marcu Nicolae 29 éves községbeli katona követte el, aki elszökött ezredétől. A tettest még nem sikerült kézre keríteni.

(—) Adományok a szülőotthon javára. A létesülő magyar szülőotthon és csevesemőgondozó javára a Magyar Népközösség irodájában újjában a következő adományok folytak be: L. I-né 100, dr. S. D-né 500, dr. S. Gy. 20.000 és dr. W. F. 1000 lei. A Déli Hírlap kiadóhivatalában tegnap a nemes célra kétezer lejt adtak. Ezt az összeget a jözséfvárosi katolikus plébániahivatal juttatta el hozzánk azzal, hogy ezer lei a templom Mária perselyében volt. Az adományokat azzal a kérelemmel helyezte el a perselyben, hogy egy szerencsés lefoylású szüléldő mondanak szentmisét. A szentmisét Nagyboldogasszony napján mondták. A szentmisét kezelő úgy találták, hogy az ezer lei igazán csak akkor fejezi ki a hálaadást, ha azt a tervezett magyar szülőotthon létesítésére ajánlják fel. Ezért ezt az összeget még egy jözsívű asszony adományával kétezer leire egészítették ki és ezt a pénzt a szülőotthon javára adományozták. A kétezer lejt máris rendeltési helyére juttattuk. Ezenkívül a következő természetbeni adományokat ajánlották fel: dr. B. L. egy kötszesterilizátor, H. M. két ágy, H. F. egy ágy, C. N. használt gyermekfehérnemű, nőegyleti tagok két nagy tollpárna. További adományok úgy a Magyar Népközösségnek a Magyar Házban lévő irodájában, mint pedig a Déli Hírlap kiadóhivatalában adhatók le.

(—) Regényes Afrika. Az olasz—angol háború egy szeriben a világ érdeklődésének középpontjába állította a „legsötétebb világrészt”, Afrikát. Olasz bombák zuhannak angol gyarmatokra, angol gyarmati katonák szellel, szomjusággal viaskodva küzdenek a világbírodalomért. Tőlünk, magyaroktól, lát-szólag ugyancsak messzi esik ez a fekete földrész. De ha kicsit közelebből nézzük bele, akkor — mint ezt a Tolnai Világlapja legfrissebb számában izgalmas cikkeiben elmondja — tel van csupa regénynyel, mégpedig olyanokkal, amelyekben magyarok játsszák a főszerepet. Izgalmas kémdramák, kalandörtörténetek kergetőznek Afrika őserdei és sivő pusztaságai között. A Tolnai Világlapja új számában is bőséggel közöl eredeti képekkel illusztrált hadi tudósításokat, térképeket. Ezenkívül a magyar szépirodalom java írásait, a népszerű tudományos cikkeket és gazdag rejtvényrovatot is találunk a legnépszerűbb magyar képeslap e heti számában.

(—) Hol nyaraltak a pesti színésznők. Erről közöl rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket a Délibáb nagyterjedelmű Szent István heti száma. Színházi riportok, beszámoló a Gyöngyösbokrotól, kuliszmögötti pletykák, társaság, magyar írók remek novellái, gazdag filmrovat, humor, szépségápolás, tökéletes képes heti rádióműsor, rejtvény és rengeteg szebbnél-szebb kép teszi páratlanul népszerűvé a legszebb és legolcsóbb színházi képes hetilapot.

Apró esetek a járásbiróságról

A temesvári vidéki járásbiróságon tegnap ismét mozgalmas nap volt. A váróterem padjain sokan várták, hogy rájuk kerüljön a sor. A járásbíró azonban gyorsan végzett velük és egy-egy tárgyalás alig néhány percig tartott, mert csak apróesetű ügyek voltak. Ezek közül kiragadtuk Mészáros János vidéki gazda esetét, aki

megsértette a végrehajtót.

Alacsonytermetű, vézna emberke a vádlott, de hát kis emberben is lehet nagy indulat, különösen, ha a bátorságot bőven nyelt nyakolaj is növeli. A bíró előtt azonban félszegen ácsorgott nyeszlet ruhájában és egyébként harciasan kipödört bajusza is kókadtan csüngött lefelé. Zavart arccal hallgatta a bírót, aki közölte vele, hogy azért került a bíróság elé, mert, amikor a végrehajtó megjelent nála, sértő szavakkal fogadta és meg akarta akadályozni, hogy az kötelességét teljesítse...

— Nem is emlékszem jól, hogy mi történt, — védekezett a vádlott — mert részeg voltam...

— Mit mondott a végrehajtónak? — kérdezte a járásbíró.

— Ahogy emlékszem, csúnya szavakat emlegettem.

— Nem szégyenli magát? — szólt rá a bíró.

— De igen, — vörösödött el a vádlott és újból ezzel mentegetődzött:

— A sok pálinkától részeg voltam akkor...

Azután a tárgyaláson megjelent végrehajtó felé fordulva kijelentette:

— Bocsánatot kérek azért, ami történt, máskor már nem fog előfordulni... A járásbíró máris kihirdette az ítéletet, amely szerint a vádlottat két ezer lei pénzbüntetésre ítélte és húsz lei perköltség fizetésére kötelezte. A részegséget enyhítő körülménynek betudva, három évre felfüggesztette az ítélet végrehajtását.

— Ha három évig jól viselkedik és nem követ el semmi olyat, amiért bíróság elé kerülhet, nem

kell megfizetnie a kétezer leit, — magyarázta a bíró a vádlottnak, aki tudomásul vette az ítéletet és sietve kicsoszogott a tereméből.

Tegnap került a bíróság elé Secosan Nicolae gazda is, mert a juhászbojtárnak

nem készített cselédkönyvet.

A lenge fehérbe öltözött öreg gazda azzal védekezett, hogy a faluban senki sem készített ilyen könyvet a bojtárnak.

— Kap valamilyen fizetést a bojtár? — kérdezte a járásbíró.

— Hogyne, négy métermáza gabona és ötszáz lei az évi fizetése, válaszolta a gazda.

— Hát akkor a cselédséghez számít és könyv kell neki, — magyarázták neki.

— Eddig sohasem kellett... érvelt a gazda.

— Már pedig az erre vonatkozó törvény még 1929-ben jelent meg, — világosította fel a járásbíró.

Az idős gazda gondolkodott, majd kivágta az utolsó üttökártyát;

— A fiú azonban csak két hónapig szolgált nálam...

— Kapott erre az időre fizetést? — hangzott az újabb kérdés.

Nicolae gazda ószintén bosszankodva válaszolta:

— Hát kénytelen voltam neki kiadni a részt, mert követelte...

— Ez is bizonyítja, hogy a maga alkalmazásában állott, — állapította meg a bíró és azután háromszáz lei pénzbüntetéssel sújtotta a vádlottat, aki nyomban fellebbezést jelentett be ezzel az indokolással:

— Senki sem csináltatott ilyen könyvet a bojtároknak, akkor miért fizessek én bírságot...?

Sosdean Nicolae gazda viseltes kalapját a kezében forgatva távozott, de még a folyosón is méltatlankodott...

(kafer).

Válasz egy ismeretlen levélírónak

Igen tisztelt uram! Ne lepődjek meg azon, ha nem attól kapja meg a választ, akitől várja. Én azonban épp bent jártam Temesvároton, amikor Erzsí asszony az ön levelét megkapta és engedelmet kértem tőle, hogy szintén letehessem a magamét. Működésben nemigen kegyelmez az írás, nincs is ráérő időm, mert nagyon elfoglalt kis gazdaságon gondjára, de mindaz, amit elpanaszol, annyira érdekelt, hogy az alkalommal kivételesen én is szeretném szerény véleményemet leírni. Ön Erzsí asszonynak Furcsa válóok című cikkével nincs egy véleményen és következőképpen szól hozzá a kérdéshez:

Az eset rám is vonatkozik. Sőt nem hét, de tizenhét évi házasság ellenére, két gyermekáldás ellenére, feleségem a legnagyobb mértékben elégedetlen mindennel, mert a kis jövőemből semmire sem telik. Nem vehetek neki ruhát, nem szórakoztathatom. De nincs mit ennem sem, mert reggelire csak tej, vagy kávé kenyérral, ebédre leves, főzelék, kevés hússal, vagy tészta, vacsorára pedig tojás, szalonna, vagy kávé vajjas kenyérral — áll csak az asztalon. Ez neki semmi, így a legszegényebb ember sem él. Nem tudok olyan házat építeni, mint a szomszéd épített a feleségének, ajándékot sem tudok neki adni, holott egy ismerősöm tizenötezer leies ajándékot vett asszonyának a nevenapjára. Miért nőszülte, ha nem tudsz családot tartani? — ez a jelszava. Lehet ilyen nő mellett élni? Nem a legemberibb eslekedet-e, ha ilyen nővel megszabadítja a férfit a bíróság? Így sópáncodik a levélíró, majd folytatja még keservesebben: hát mit csináljon az ember? Hallgassa a szemrehányásokat reggeltől estig, vagy legyen öngyilkos? Kérem, higgye el, ha két ember nem tud kijönni egymással, legjobban, ha szétmennek. Az elkészeredett férj végül is azzal fejezi be panaszát, hogy minden másképp lenne, ha szép ruhával, egybekkel kielégítően nagyigényű feleségét. Miután azonban ez nem lehetséges, mégis csak válni kell, bármit is mond a nagyon is naiv és tapasztalatlan Erzsí asszony.

Eddig az írás. Most pedig elmondom erre az én véleményemet, anélkül, hogy prókátora akarnék lenni Erzsí asszonynak, akit én sem tapasztalatlanak, sem naivnak távolról sem íté-

lek, hanem igenis helyes gondolkozású, világos értelmű hölgynek. Először is úgy látom, levélíró uram, hogy az önök gazdasági helyzete a mai viszonyok között távolról sem olyan keserves. Megállapíthatom a menüből. Leves, főzelék, tészta, tojás, szalonna, vajkenyér, kávé, sőt még egy kis hús is. Teringettét! Hát ez a mai keserves viszonyok között egyáltalán nem tragikus. Gondoltak már arra, hogy hány millió és millió embernek nincs ma európaszerte betévé falatja a növekvő nyomorúság közepette? Hogy mennyi, de mennvi szegény katonának terítetlen asztala a gulyáskonyha és hajlékuk a barak, vagy a pusztá föld? Önök házban laknak s ha jól veszem ki leveléből, még hozzá a saját házukban, csak az a hiba, hogy ez nem olyan szép és lakályos, mint a szomszédé. Sőt még az is baj, hogy ön nem vehet feleségének méltó ajándékot, pedig ismerőse tizenötezer leies prezentet rakott le hasonló alkalommal a ház asztalára. Hát nem vehet mindenki toronyórát láncal. De ez még nem válóok, bárhog is fintorogja orrát a feleség. Bizony én is csak azt mondhatom erre, amit Erzsí asszony, aki úgy véli, hogy vannak emberek, akik nem árthatnak tudatára annak, hogy mit diktál az idők parancsa.

Én nem értem ezeket a siralmakat. Pedig higgye meg, ismeretlen sorstársam, hogy a mi helyzetünk sem rózsás. Holott megéltem feleségemmel, akivel harminc éve vagyok együtt, szebb időket is. Volt sok földünk, nagy vagyonunk és most küzködök napról-napra, vagyok a magam ispánja. És feleségem hűséges osztályos társam. Bizony ő is dolgozik kora haináltól késő estig. Flyvork nem ér rá az asszony divatos ruhákra gondolni, meg egyéb hiábavalóságokra. Nem is jut eszébe követelni ilyesmit, nemhog még elválni, ami még gondoltnak is förtelmes volna. Pedig ő hozta a vagyon nagyobb részét a házhoz. A vagyon elpusztult, de az összetartozási érzés megmaradt s együtt maradnánk a sűrűg akkor is, ha koldussorsra jutnánk. Ezért nem tudom elfogadni azt a véleményt, hogy merienek szét azok, akik nem értik meg egymást. És különösen nem tudom megsérteni ezt az ön esetében, mikor már tizenhét éve élnek együtt és két gyermekük van. Azonban miután mindketten úgyis

LÁTOGASSA MEG

Budapestet

a Duna királynőjét

a gyönyörű fekvésű fürdővárost

Felvilágosítással szolgál:

Budapest Székesfőváros

Idégenforgalmi Hivatala

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 2.

Telefon: 181-213, vagy 181-349

inkognitóban vagyunk, engedje meg számomra a teljes őszinteséget, férjura, Ön is hibás. Miért nem nevelte a feleségét jobban? S ha tényleg oly szeretetnélküli és mérhetetlenül önző az illető, miért hangsúlyozza a válasz szükségességét csak tizenhét esztendő után? Két gyermekük is van, most már késő. De tizenhét esztendő alatt megértethette volna az asszonnyal, hogy az ilyen követelőző, gonosz magatartás a legcsúnyább árlás a férjjel szemben. Megértethette volna ezt vele szépszóval, pirongatással, vagy erőlyesebb érvekkel is. Érvekkel, amelyekért talán brutálisnak nevez engem a tisztelt levélíró, amelyeket alkalmazni én azonban nagyon célirányosnak tartottam volna. Célirányosnak és jogosultnak már azért is, mert a biblia is azt mondja, hogy aki nagyon szeret, az nagyon büntet. No de hát ez csak szerény magánvéleményem, ne vegye rossz néven tőlem senki. Valamint ne vegye rossz néven a levélíró, ha én csak azt valom, hogy ilyen okokkal nem lehet bíróság elé állni. Kiváló tisztelettel

Vidéki gazdálkodó.

A propagandaügyi miniszter nyilatkozata a német-román barátságról

Bucurestiből jellemtik: A román-német kulturális intézet brassói gyűlésének keretében Crainic Nichifor propagandaügyi miniszter a Honterus-teremben a következő nyilatkozatot tette:

— Országunk ma elhatározó pillanatokat él át, úgy a tengelyhatalmak által meghatározott új európai rendbe való beilleszkedés, mint a belső szociális rend és a teljes nacionalizmuson alapuló politika szempontjából. Ilyen pillanatokban az együvé tartozás érzése arra indít bennünket, hogy az állam magasabb érdekeinek közöségében érezzük magunkat, mindazok, akik ehhez a drága földhöz kötve vagyunk, olyan gyökerek által, amelyeket senkinek semmisíthet meg. Szellemi szolidaritásunk jelképe többek között ez a hely is, ahol most tartózkodunk, mint régi jó barátok, vagyis a román-német kulturális egyesületben. Ekeken át németek és románok itt cserélik ki jövőre vonatkozó magasabb és tisztultabb gondolataikat. Mint mindig, a teljes nacionalizmus jegyében jövőnk közés és nincsen szükség arra, hogy újból kijelentsem azt, amit már annyiszor hangoztattam, hogy a mi teljes nacionalizmusunknak abban a mértékben van politikai értéke, amelyben valóságos román és tisztelni, valamint szeretni tudja az országban élő minden kisebbségi csoport szellemi értékét. Főképpen mi románok és romániai németek vagyunk már régen testvérek ugyanabban a nacionalizmusban, amely, mint az előszi zsidóság ellensége népi értékeink felszabadításáért küzd. A régi demokratikus korcs örökre eltűnt, amely korban a politikai klubok nem láttak mást a románokban és a romániai népcsoportban, mint választási kartelleket, mellözve mindazt, ami nemzeti.

A propagandaügyi miniszter beszéde további során nagy elismeréssel emlékezett meg a német művésztől és szellemi értékekről, majd a közeljövőben megindítandó román-német rádió művészcseréről beszélt. Nagyhatású felvilágosítás Hitler Adolf és II. Carol király életével fejezte be.

Harc a vesztegesség ellen

A temesvári Pasteur-intézet rövidesen megkezdí működését

A temesvári Pasteur-intézet, amelynek épülete esztendőök óta készen áll, hamarosan megnyílik. Érdekes, hogy az intézet két fiókja, egyik a lugosi, másik pedig az oravicai kórház mellett, már hónapok előtt megkezdte működését. Mindkét helyen már sikeresen folytatják az oltásokat a kutyamarások következményei ellen. Maga az anyaintézet eddig azért nem volt megnyitható, mert hiányzott a kellő berendezés. A közegészségi miniszter most kiutalta a szükséges összeget a bútorokra és intézkedett a laboratóriumi felszerelés és minden műszer kiadása ügyében. Mindennek nagyrésze már megérkezett Bucurestből.

Az egészségügyi miniszter a temesvári Pasteur-intézet igazgatójává Morarianu Isaia dr. orvost és bakteorológust, a csernovici Pasteur-intézet eddigi igazgatóját nevezte ki. Morarianu Isaia dr. már el is foglalta állását és az intézet berendezése és felszerelése az új igazgató vezetése mellett folyik. Morarianu dr., aki a szakirodalom terén is élénk munkásságot fejtett ki eddig, a bakteorológiai tudomány kiváló művelője. Már megtette az intézkedéseket arra nézve is, hogy a vesztegesség megelőzésére szolgáló oltásokhoz szérumot a temesvári laboratóriumban készítsék és innen lássák el a lugosi és oravicai fiókiintézeteket is.

Mozzi

MOZIK MŰSORA:

Szombat, augusztus 17.

APOLLO: A lengyel hadjárát (német film).
CAPITOL: A kigyó (angol film).
CORSO: A vörös ördögök (angol film).
SCALA: A vörös ördögök (angol film).

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA:

Szombaton, augusztus 17-én a következő gyógyszerházak tartanak éjszakai szolgálatot:
Belvárosban a Str. 10. Mai 5 szám alatt levő Blumberg gyógyszerház.
Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógyszerház és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszerház.
Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszerház.
Józsefvárosban a Bratianu uca sarkán levő Craicun gyógyszerház.
Mehalában a Corvin gyógyszerház és Újkisodán Panajoth Ernő gyógyszerháza állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

A
Scala-ban
Szenzációs
film
Vörös ördögök

Ray Corrigan
Hoot Gibson
Sam Mc. Kim

Előadások

3, 6, 9, 15-kor

A gyerekek között pusztító vérhasnak Gyirokon már négy halálos áldozata is van

Jelentettük, hogy a Temesvár közvetlen szomszédságában levő Gyirok községben járványzerűen lépett fel a vérhas. A húsz megbetegedett személy közül négy meghalt, mielőtt még a temesvári járványkórházba behozhatták volna. A megyei főorvosi hivatal megállapította, hogy a járvány, amely éretlen gyümölcs fogyasztása következtében keletkezett, leginkább gyerekek között pusztít. Nagy nehézséggel jár a betegeknek a temesvári járványkórházba való beszállítása, mert

Temesmegye betegszállító autója jelenleg Szörény megyében van,

ahol ilyen autók nincsen és ahová azt a különböző községekben fellépett vérhas betegeinek a lugosi megyei kórházba való vitelére használják. További nehézség az, hogy az egészségügyi hatóságok nem tudnak a temesvári járványkórházzal érintkezni, mivel ennek — a szükséges költség-

vetési fedezet hiányában — már két esztendő óta nincsen telefonja. Két év előtt leszerelték a járványkórház telefonját és azt azóta sem kapta vissza.

Gyirok községben a vérhasjárvány miatt nagy az ijedelem a lakosság között. A hatósági orvosok mindent megtesznek a veszedelmes betegség megfékezésére és leküzdésére. A temesvári egészségügyi hatóságok is mindent elkövetnek a járványnak a város területére való behurcolása ellen. Olyan Gyiroki házakból, amelyekben vérhas esete előfordult,

nem engednek tejet behozni Temesvárra.

Gyirokiak csakis a községi előljárással bizonyítványával hozhatnak a városba tejet és egyéb élelmiszert. Ha azonban a megbetegedések száma nem csökken, akkor egész Gyirok községet egészségügyi zárlat alá helyezik és az ottani lakosok közül senkit nem engednek be Temesvár területére.

SPORTESEMÉNYEK

Ujból megváltozott a nemzeti bajnokság A és B osztályának beosztása

A labdarugószövetség tanács nem fogadta el a beosztásra vonatkozó elnökségi javaslatot, ezért a következő 14 csapatot jelölte a nemzeti bajnokság A. osztályába:

Venus, Rapid FC, Sp. Studentesc, Unirea Tricolor, Juventus, Ripensia, TMAC, UDR, Universitatea, Victoria Kolozsvár, vagy Gloria Arad, Braila FC, vagy Franco Romana Braila, Crisana Nagyvár, vagy Mica Brad, Ploesti FC., vagy Craiova FC, Gloria CFR, vagy Maros.

Amint kiténik a tanács a Juventust visszavette az A. osztályba és ugyancsak visszakerült az Universitatea is. Ott helyért azonban a csapatok osztályozó mérkőzést játszanak. Az aradi Gloria csak abban az esetben foglalhatja el az AMTE helyét, ha sikerül legyőznie a kolozsvári Victoriát. Augusztus 25-én a következő osztályozó mérkőzések kerülnek lebonyolításra: Arad: Mica—Crisana, Nagyvár: Victoria—Gloria, Braila: Braila FC—Franco Romana, Bucurestiben: Gloria CFR—Maros, Ploesti FC—Craiova FC. Ezek szerint a Gloriának Nagyvárdon kell megütköznie a Victoria együttesével. Döntetlen esetén a mérkőzéseket 15 perccel meghosz-

sabbítják és ha döntés ekkor sem történik, akkor a mérkőzést ugyanazon feltételek mellett másnap kell lejátszani. A nemzeti bajnokság új összeállításának legnagyobb érdekessége, hogy a TMAC csapatát visszahelyezték jogaiba.

A nemzeti bajnokság B. osztályának beosztása is változást szenvedett. Amint az alábbiaknál kiténik, a temesvári Kinizsi kimaradt a B. osztályos bajnokságból.

I. csoport: Franco Romana, Ploesti FC, Ferromail, Prahova, Olt, Constanta AS, Olimpia, Turda, ACFR, Ateneul, Gloria CFR.

II. csoport: AMTE, Gloria, Mica, Electrica, Vulturii, RMTE, Jiul, Minerul, Metalosport, Turnu Severin CFR, Piski CFR, Craiova FC.

III. csoport: Victoria, Kárpát FC, CFR (Kolozsvár), Sodronyipar, Cement, Vitrometán, MSE, Török, Tricolor, Muresul, Crisana.

Több csapat azonban selejtezőt játszik és abban az esetben, ha sikerül eljutniuk az A. osztályba, akkor a szövetség más csapatokkal egészíti ki a csoportokat.

Nemzetközi vízipólótorna Budapesten

Világeseemény lesz szombaton, vasárnap és kedden a magyar fővárosban, ahol a magyar uszójátszóknak keretében a világ három legjobb vízipólócsapata: német, olasz és magyar, mérkőz össze erejükét és ez a küzdelem fogja eldönteni a pillanatnyi világhegemonia kérdését is. — A mérkőzéseket a következőképpen sorsolták ki: Szombaton Magyarország—Olaszország és Németország — Magyarország és B., vasárnap Magyarország — Németország és Olaszország—Magyarország B., kedden Olaszország — Németország és Magyarország—Magyarország B. A mérkőzéseket a jugoszláv Steigár fogja vezetni.

Sporthírek mindenfelől

Elmarad a „három város” viald. A jugoszláv teniszszövetség közölte a román szövetséggel, hogy Belgrád visszalép a szokásos évi „három város” teniszviadalától, melyen mint ismeretes Bucuresti, Belgrád és Szófia válogatott csapatai vettek részt. A jugoszlávok visszalépése ennek a teniszdíjnak, illetve az érte folyó küzdelmeknek végét is jelenti.

A gödöllői nemzetközi teniszverseny eredményei: A magyar kormányzó-pár díjért rendezett gödöllői nemzetközi verseny keddi napján meglepetés is volt: a magyar Jussits legyőzte az olasz Tonollit. Női egyes: Jussits magyar—Tonolli olasz 6:3, 9:7. Florián jugoszláv—Jávory magyar 0:6, 6:4, 6:4. Férfi egyes: Romanoni olasz — Macskássy magyar 6:4, 6:4. Puncsec—Frigyessy 6:2, 6:4. Puncsec — Szentpéteri 6:2, 6:3. Romanoni—Szigeti 6:1, 6:1. Mitic—Gábor 7:5, 6:3, 2:5, sötétség miatt félbeszakítva.

A Rapid FC a Gradjanszkyval szeretné lejátszani a kis KK döntőt. Komolytalannak minősítette a budapesti Nemzeti Sport az FC Rapidnak azon javaslatát, hogy a Ferencváros mondjon le a Gradjanszky javára a Kis KK döntőjéről „kártérítés” ellenében.

16 zsidó sportegyesület töröltek a labdarugószövetségből. Ezek a következők: Makkabi Bucuresti, Makkabi Constanta, Makkabi Galati, Makkabi Nagyvár, Barkoehba Marosvásárhely, Kadima Temesvár, Hakoah Brassó Makkabi Craiova, Makkabi P. Neamt, Makkabi Dorohoi, Makkabi Botosani, Makkabi Suceava, Makkabi és Hakoah Iasi, Hogvirog Rádauti és Haggibor Kolozsvár. A törölt zsidó labdarugók száma 150.

Győzött Livornóban Semogyi Klári, akit a döntőben Szilvássy 2:6, 6:1, 8:6 arányban győzte le. Férfi egyes elődöntőben: Del Bello—Szentpéteri 1:6, 7:5, 6:2. A döntőben Cucelli öt szettben győzte le Del Bellót. Férfi páros elődöntő: Bossi, Sada—Stolpa, Szentpéteri 6:4, 6:2. A döntőben a Bossi, Sada pár nagy meglepetésre két szettben legyőzte a Cucelli, Del Bello kettőt.

A Chinezul kimaradt a B-ligából

Bucurestiből érkezett jelentés szerint a szövetségi tanács megalkotta a B-liga három csoportját. Mindegyik csoportban tizenkét csapat vesz részt. Meghatározta ezenkívül a résztvevő egyesületeket is, amelyek sorából azonban hiányzik a temesvári Chinezul neve. Erről értesült a Chinezul vezetősége is, amely táviratilag kért felvilágosítást a fővárosból. A válasz még nem érkezett meg és így nem tudható, hogy vajon tévedésből maradt ki a Chinezul a B-ligából, vagy pedig kizárták onnan.

= KÖZGAZDASÁG =

A magyar-orsz kereskedelmi tárgyalások kilátásai

A két ország közötti kereskedelmi mérleg eddig nagyon rapszódikus volt. Oroszországnak is jórészt oly kiviteli fölöslegei vannak, mint Magyarországnak

A Budapesten megjelenő „Südst-Economist” a „Magyar—orsz kereskedelmi tárgyalások kilátásai” cím alatt a következőket írja:

Az utóbbi napokban magyar küldöttség utazott Moszkvába azzal a céllal, hogy az orosz—magyar gazdasági tárgyalásokat lefolytassa és azoknak sikere esetén az orosz—magyar gazdasági viszonyt kimélyítse. Azokban az időkben, amikor a nemzetközi bonyodalmak ahelyett, hogy a gazdasági kapcsolatokat szorosabbá tennék, inkább lazítják, különösen érdekes, hogy

a két ország, — amelyeket eddig különböző tényezők az együtműködésben akadályoztak, — a viszony szívélyessé tételére törekszik.

A Moszkvában lefolytatandó megbeszéléseknek nem utolsó sorban az is érdekességük, hogy ezek az első tárgyalások azóta, amióta a két államnak közös határai vannak.

Altalában azt mondják, hogy a tárgyalások kedvező, vagy kedvezőtlen kilátásait előre meg lehet hozzávetőlegesen állapítani a kereskedelmi kapcsolatok múltjából. Ha ez tényleg így van, akkor nem nagyon kecsesgöndör eredményekkel ezek a megbeszélések. Magyarország Oroszországgal szembeni kereskedelmi kapcsolataiban egész kereskedelmi ügykezelését, tehát kivitelét és behozatalt tekintve,

sohasem lépte túl a 0.5 százalékot.

Azonkívül elmondható, hogy a kereskedelem a két ország között túlságosan is rapszódikus természetű volt és főleg attól függött, hogy valamelyik állam egyes cégeknek jutott-e észbe olyan gondolat, amely kereskedelmi téren kísérletezésre adhatott alkalmat.

A kilátások megítélésénél azonban figyelembe kell venni a jelenlegi európai különös helyzetet, amely talán inkább elősegíti a kereskedelem akadályozását, mint lét állam gazdasági kapcsolatainak kimélyítését. Oroszország ugyanis annak ellenére, hogy erős iparosodási folyamata van még mindig elsősorban mezőgazdasági állam, amelynek ugyanolyan természetű kiviteli feleslegei vannak, mint Magyarországnak.

Az európai szárazföld különböző részre tagolása azonban nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy hasonló berendezésű államok ne találjanak kereskedelmi kapcsolatokat egymással.

Az érdekek találkozásának egy kiinduló pontja lehet például az a tény, hogy Magyarországon különösen az elsőrendű marhákkal és azoknak tenyésztésével értek el nagy sikereket. Ugyanakkor Oroszországban kevesebb súlyt helyeztek erre, amelynek oka elsősorban az, hogy a mezőgazdaság eliparosítá-

sával foglalkoztak. A gondolat tehát kézenfekvő.

Az orosz állatállományt fel lehet javítani a magyar tenyésztéssel.

Ennek a tervnek csak egy akadálya lehet; a nyugati és északkeurópai államokban az állatállományt a háború következtében beállott szükséglet folytán annyira ritkítják, hogy Magyarországnak valószínűleg ezek a helyek lennének az első kiviteli piaci. Mégis Oroszország azzal, hogy Magyarországnak nagy tömegű erőtakarományt és főleg olajpogácsát szállítana, lehetővé tenné egyrészt azt, hogy a magyarországi elsőrendű marhaállományt szaporítani lehessen és így egy bizonyos tömeget Oroszországba is szállíthassanak.

Egy további magyar szállítási lehetőség a nemesített magvak Oroszországba való kivitele.

Oroszország legnagyobb részének éghajlata hasonlít a magyarországihoz. Kontinentális jellegű és erősen ingadozó. Azok a fajok tehát, amelyek Magyarországon beváltak, kitűnően alkalmasak Oroszország számára is. A nemesített magvak kivitele azonban elsősorban attól függ, hogy Magyarország tud-e megfelelő mennyiséget termelni. A pillanatnyi jelenségek azonban azt mutatják, hogy az idő és a tervbevet földbirtokreform miatt a nemesített magvak termelését fokozni aligha lehet.

Mit adhat ezért cserébe Oroszország? Elsősorban is arra kell rámutatni, hogy

Oroszország azokért az árukért, amelyeket behoz, nem kizárólagosan cseréárúkat ad, hanem sokszor fizet szabad devizával is.

A devizától eltekintve remélhető, hogy az orosz termései kincsek fokozott feltárása folytán olyan nyersanyagok is kerülnek felszínre, amelyek alkalmasak a magyar ipar általi feldolgozásra. Ez volt a a vezérlő elv például a német-orosz kereskedelmi szerződések megkötésénél.

A nyersanyagbehozatal Oroszországból nemcsak Magyarországot nyersanyagszükségletét enyhítené, hanem arra is alkalmassá tenné a magyar ipart, hogy a nyersanyagokat bizonyos munkabérek ellenében Oroszország számára dolgozza fel.

Igy tesz például Bulgária, amely az orosz gyapotot fonal alakjában szállítja vissza a Szovjetnek. Magyarországon azonban elsősorban is mezőgazdasági gépeket gyártanak az orosz nehézipar számára terhére. Egy ilyen természetű összeköttetés Magyarország nehéziparának valóságos támasza lehetne, különösen a háborút követő és feltétlenül bekövetkező gazdasági válság idején.

A vámtételek leszállítását tanulmányozza a nemzetgazdasági minisztérium

Reform előtt áll az ipari termelés

A nemzetgazdasági minisztériumban egy külön bizottság tanulmányozza az ipari termelésünk reformját, arra az esetre, ha netalán szükségessé válna vámtételeink leszállítása. Erre vonatkozóan már eddig is történtek adagyvitészek, az évi statisztikai adatfelvételekkel egyidejűleg.

A bizottság most: 1. befektetett tőke eredete; 2. a nyersanyagbeszerzési lehetőségek; 3. az ipari termékek belföldi és külföldi elhelyezési lehetőségei; 4. a személyzet; 5. az ellenőrzések szempontjaiból tanulmányozza ezt a kérdést.

A befektetett tőke kérdésének tanulmányozásánál megvizsgálják, hogy az egyes ipari vállalatok tőkéjéből mennyi belföldi és mennyi külföldi tőke; a belföldi tőkénél megvizsgálják, hogy mennyi abból román tőke és mennyi a kisebbségi állampolgárok tőkéje.

A nyersanyagbeszerzés kérdését már eddig behatóan tanulmányozták és ebből a szempontból az képezi tanulmányozás tárgyát, hogy a megváltozott viszonyok között az ipar nyersanyagellátása miképpen biztosítható. Hasonló a helyzet a termékek elhelyezése szempontjából is, tekintve, hogy a március 4-i árrögzítő törvény életbeléptetése óta a gyárak

termelése intenzív ellenőrzés alatt áll. Hasonló a helyzet az árak ellenőrzésénél is.

A személyzeti problémák megoldásánál az a főszempont, hogy a szakmelyeztet kiképzése hogyan biztosítható.

Mindeme kérdések tanulmányozásánál állandó számítások történnek arra vonatkozóan is, hogy megfelelő reorganizációval mennyiben volnának csökkenthetők a vámtételek, anélkül, hogy az ipar versenyképessége csökkenne, a környező államok iparával szemben.

(=) A „Timisoara” szövetség kapott megbízást a búza értékesítésére. A szövözetekzetek nemzeti intézete az idén a szövözetekzetek „Timisoara” nevű szövetségét bízta meg a búza, árpa, rozs és zab értékesítésével. A megbízás alapján a Timisoara szövetség közli a hozzátartozó szövözetekzetekkel és a termelőikkel, hogy a kormány és a szövözetekzetek nemzeti intézete által meghatározott feltételek alapján megvásárolja a búzát, árpat, rozst és zabot. A gabonaértékesítés a szövözetekzetek útján történik, amelyek megfelelő anyagi alapot is kapnak erre a célra.

Az új népliszt

Tudvalevő, hogy a kormány a gyenge termésre való tekintettel rendeletet adott ki, amelyben kötelezte a kereskedelmi malmokat, hogy öt kilogrammal több lisztet gyártsanak, mint amennyi a búza minőségét kifejező hektolitersúly. Gyakorlatilag e annyit jelent, hogyha a búza 70 kg. hektoliter súlyú, a malomnak 100 kg. búzából 75 kg. lisztet, vagy ha a búza 78 kg. hektoliter súlyú, úgy 100 kg. búzából 83 kg. lisztet kell gyártani.

Hogy azonban a lakosság részére elegendő kenyérliszt legyen előállítható, ezen rendelet még az is előírja, hogy minden őrlésre kerülő métermázs búzából a malomnak 60 kg. néplisztet kell gyártania. Ebből világosan kitűnik, hogy az említett példászerint a malmok például egy 75 kg.-os össz-lisztőr lésnél csak 15 kg. fehérlisztet gyárthatnak, mert többi 60 kg.-nak néplisztnek kell lennie.

Fel kell tennünk a kérdést, vajjon egy ilyen rendelet nemcsak a mennyiség növelésének célja szolgálja-e, hanem a nép javát is, amikor az eddig fehér kenyér helyett fekete kenyéret hoz forgalomba? Ismeretes az a harc, amely Németországban néhány év óta a kenyér körül folyik. Az orvosok, tudósok, biológusok, élelmiszervegyszerek egyesze azt állítja, hogy az úgynevezett tömörkenyér tehát fekete kenyér előnyösebb az emberi táplálék számára, mint a fehér kenyér. Azt ajánlják ugyanis hogy a fekete lisztbe magas kiőrés mellett bele legyen örlve a búza héjának egy része, hogy pl. 80. vagy 82 kg. lisztet állítsanak a malmok elő.

Folyik a vita e körül, mivel a másik azt állítja, hogy a búzamaghéj, minthogy nehéz és emésztetetlen, csak fölöslegesen terheli a gyomrot és beleket. Mások viszont azt mondják, hogy jó emésztésnél a cellulóze-anyag feltétlenül szükséges, mert a bélben előmozdítja a peristalticát és emésztőanyag igényességet jelent az emésztőszerv részére. Ez a tudományos vita sokáig ingadozott, míg végre a vegyészek megállapították, hogy a búza különösen kedvező hordozója a B I. vitaminnak, amely vitamint mint építőanyag nagyon szükséges és hasznos az embernek. Megállapították azt is, hogy ezen B I. vitamin éppen az aleuron-sejtekben (maghéj) van elraktározva. Ezekkívül vannak ott fontos ásványrészek is, továbbá enzim-ek, amelyeknek a kenyérszükségleténél van fontos fehérlisztkezelés és szénhidrátfelbontó hatásuk. Másfelől hatásosnak befolyásolja ezen anyag napi kenyérünk ízét is.

A fekete kenyéret eleinte természetesen csútköt szemmel kell emélnünk, mert szeméink az eddigi kenyérnek szép fehér-sárga színét nélkülözni fogják. Másfelől azonban egészségünkre nézve jutunk hasznos előnyökhöz és hamarosan hozzá is fogunk szokni a fekete kenyérhez. A kisebb mértékben gyártott fehérliszttel pedig be kell most érniünk tésztaemlék részére, esetleg betegeket számára kenyérnek is, ha az orvos ezt így rendel.

= Kisiparosok betegsegélyzői fellebbezése 15 nap után sem évül el. A pesti betegsegélyző pánzár mellett működő itélőbizottság elutasította egy kisiparosnak a büntetés megsemmisítésére irányuló fellebbezését azzal az indokkal, hogy miután azt 15 napon túl adta be, elévült. A döntés ellen az iparos a döntőbírószághoz folyamodott, ahol arra hivatkozott, hogy a betegsegélyző törvény 48. szakasza értelmében a 15 napos határidő csak a fizetési listával dolgozó nagyvállalatokra vonatkozik. A központi bizottságok helyt adott a kisiparos fellebbezésének, minthogy a kisiparosok fellebbezésének beadására az 1933. évi betegsegélyző törvény nem ír elő határidőt.

= Korlátozták Magyarországon a tejszín fogyasztást. Budapestről jelentik: Tegnap rendelet jelent meg, mely korlátozza a tejszínfogyasztást. A jövőben tejszín csak vaj és sajtkészítéshez lehet felhasználni. Fogyasztás és eladás céljaira a tejszín árubocskoltása tilos.

(=) Az augusztusi országos vásár gyenge volt. Sem a felhajtás, sem pedig a kereslet nem felelt meg a rendes nyári nagyvásároknak arányainak. Exportcélra szánt szarvasmarha kilója 21, belföldi vágásra szolgáló szarvasmarha kilója 18—20 lei volt. Tejelő tehének páronként 15—18 ezer leiert keltek el. Disznó kevés volt és ezeket elősúlyban a hentesek 33 leiert vásárolták kilónként. A hizott disznó kilója azonban 37 lei volt. Malac párját 1100—1500 leiert árulták. A kirakodó vásár felette gyenge volt. Bognár munkáknak és fából készült házi eszközöknek és szerszámoknak volt némi keletje. Ezeknek ára a tavaszi vásár óta körülbelül ötven-hatvan százalékkal emelkedett.

(=) Bányási gabonaárak. A bányási gabonapiacra a takarmányárpa iránt mutatkozik érdeklődés. A piaci árak a következők: búza 750, tengeri 625, zab 500, takarmányárpa 520, sörárpa 600 lei százkilónként. A kamillatea kilója 70, fodormenta kilója 76 lei.

Felemelték a szesz árát

Az importált szesz italok illetékének emelése

Augusztus 14-iki hatállyal felemelték a monopól szesz eladási árát, az eladási jutalékot, valamint a monopóligazgatóság, a szerződéses felek raktáraiban evő készletet felvették, valamint a szeszfeldolgozó üzemeket is. Az árkülönbözetet 10 napon belül le kell fizetni és a jövőben a szállítással egyidejűleg kell igazolni a különbözet lefizetését.

A fogyasztó közönség számára megállapított új eladási árak a következők: 95 fokos tisztított szesz literje 140 lei, félliterje 70 lei, negyedliteres üvegekben 35 lei, nyolcadliteres üvegekben 17.50 lei. A 40 fokos monopól-pálinka ára literes üvegekben 58 lei és 2 lei repülőilleték félliterenként 29 lei és egy eu repülőilleték, negyedliterenként 14.50 lei és 50 bani repülőilleték, nyolcadliterenként 7.25 lei és 25 bani repülőilleték. A 32 fokos pálinka ára literenként 46 lei és 2 lei repülőilleték, 1/2 l. 23 lei és 1 leu repülőilleték, 1/4 l. 11.50 lei és 50 bani repülőilleték, 1/8 l. 5.75 lei és 25 bani repülőilleték. A 30 fokos cujka

ára literenként 56 lei, 1/2 l. 28 lei, 1/4 l. 14 lei. A 86 fokos denaturált szesz ára literenként 40 lei, 1/2 l. 20 lei, 1/4 l. 10 lei. A 95 fokos denaturált szesz literje 60 lei. A fenti árakban az üveg ára nincs beleszámítva. Ezekben az árakon kívül a kicsinybeni eladásnál felszámítják a vevő terhére a rendkívüli nemzetvédelmi illetéket is.

Az importált szesz italok monopóltaxája a cognacnál 7 lei dekaliter gr.-ként, egyéb italoknál (whisky, gin, rum, likőr stb.) 120 lei kg.-ként.

A denaturált szesz árjai a következők: Rúm és likörgyártásra szesz: 14 lei, illatszerekhez, sósborszeszre 12 lei, kórházak, laboratóriumok, állami intézmények 6 lei, kloroformos denaturálszesz 5 lei, magánkórházaknak 8 lei, kloroformizált szesz magánkórházak részére 7 lei, étherkészítésre 6 lei, terpentinnel szódával stb. denaturálizált szesz 6 lei, gyógyszerészeti célokra 10 lei, illóanyag készítésére 14 lei, esszenciák készítésére 12 lei. dekalitergr.-ként.

Indokolatlanul emelik a borárakat az ideji gyenge szüretre való hivatkozással

Az utóbbi időben Temesvárott ijesztő mértékben emelkedtek a borárak. Vendéglősök és pörkerkedéssel foglalkozók szinte naponta emelik boraik árát. Az emelés hús százaléktól százhusz százalékgig terjed. Az egyik józsefvárosi kereskedésben a máriaföldi asztali bor öt névtől még literenként tizennégy leibe került, ma pedig ugyanaz a bor már harminc lei.

Az aremlést azzal indokolják, hogy az őszi szüret igen gyenge lesz és kevés bor terem. Azt mondják, azért kell emelniük, hogy a most befolyó pénzzel ugyanennyi készletet vásárolhassanak, mint amennyit tavaly vettek. Ez az okoskodás nem helytálló. Nem szabad magasabbra emelni a bor árát, mint amennyit a törvény, tekintetbe véve a tavalyi bor beszerzési árát, megenged. Az eddigi eladási árba már beleszámították a megengedett nyereségüket, tehát teljesen törvénytelen mindennemű emelés bármilyen indoklással. Legkevésbé szabad emelni azzal az okolással, hogy a tavalyi bor árából ugyanannyi bort vásárolhassanak, mint tavaly. Hát a fogyasztó szerezzze be a vendéglősöknek és a ke-

reskedőknek az új bort, illetve az adjon rá pénzt? Nyúljanak a forgatóközhöz, amellyel minden üzletnek rendelkeznie kell. Az ősszel drágábban vásárolandó bort a jövő évben úgyis drágábban fogják árusítani. Ha tehát már a tavaly olcsóbban vett bort is úgy adják most, mint jövőre fogják adni a drágább bort, ezzel kétszeres nyereségre tesznek szert, amit a hatóságok semmi körülmények közt sem engedhetnek meg. Azért tehát helyénvaló volna, ha az árelenőrző hatóságok utána néznének a bor árainak.

(=) A szódavíz kicsinybeni eladása esetén is fizetni kell a két százalékos adót. Az ipari munkadók szikvizgyárosok céhe értesíti tagjait, hogy a két százalékos nemzetvédelmi adót a legkisebb szikviz eladás után is le kell róni.

= A jegybank heti kimutatása A Banca Nationala most tette közzé július 19-én lezárt szokásos heti kimutatását. Eszerint a forgalomba bocsátott jegybankmennyiség 58 milliárd 724 millió leire rugott.

TRÓNUSDONTŐ BALETTCPÍŐ

A Déli Hírlap eredeti regénye.

Írta: KUN-BÁN ANDRIS

56

A király sótlanul megölelt és megcsókolt. Aztán odalépett a karácsonyfához és az alján álló asztalkáról felemelt három ékszerdobozt.

— Kedves Lola, — mondotta — általam küldi ezt önnek az ajándékokat osztogató Jézuska.

Felpattantotta a dobozok fedelét és azokban szebbnél szebb ékszereket láttam.

A gyönyörű ajándékok annyira meghatódtam, hogy nem tudtam szólni és beszéd helyett megcsókoltam a királyt, aki forrón magához szorított.

Amikor kibontakoztam az uralkodó karjaiból, odaléptem az egyik üvegszekrényhez és annak fiókjából selyempapírra burkolt csomagot vettem ki, amelyet a királynak nyújtottam.

— Ime, felség, — mondottam — én is gondoltam a mai napra.

A király kibontotta a selyempapírt és himzett nyakkendővel emelt ki abból. Láttam, hogy tetszéssel nézegeti és kiegészíttem imént szavaimat:

— Magam hímeztam.

A király megragadta a két kezemet és sorban csókkal illette tíz ujjamat.

— Remélem, hogy munka közben egyik anyagi ujjacskáját sem szúrta meg.

— Ó, nem, felség! De kegyeskedjék a nyakkendőt jobban megnézni, mert benne van a tű is.

— Amelyikkel hímezte, senora? — tréfált öfel-sege.

— Az nem, hanem egy másik, amelynek feladata, hogy a megkötött nyakkendőt összetartsa.

A király most újra megnézte a nyakkendőt és felfedezte az abba beleszúrt tűt. A tű feje briliánsból kirakott királyi korona volt. A korona ágai között vékony aranyszálakból L betű kacérkodott.

Lajos király megcírógatta az arcomat, megcsókolt és kijelentette:

— Ez a betű engem mindig a tű ajándékozójára fog emlékeztetni. L azt jelenti, hogy Lola.

— Nem felség, ez az L Lajost jelent, a tű tulajdonosát.

Ezen kedvesen elvitatkoztunk, mert egyikünk sem akart álláspontjából engedni Végül abban állapodtunk meg, hogy ez az egyetlen L betű két nevet is jelent egyszerre, Lajost is és Lolát is.

— Így vagyunk mi is egybeforva, — mondta a király és forrón megölelt.

Megjegyzésére nem volt ellentmondásom.

Sajnos, a király nem tudta az estét velem tölteni, mert kötelessége palotájába hívta, ahol régi szokás alapján nagy udvari ünnepség és fogadás volt.

Mielőtt eltávozott volna, felhívta figyelmemet egy másik asztalkára a karácsonyfa alatt.

— Nézze, Lola, ott vannak a személyzet ajándékai. Nem kell sokat válogatnia, mert minden csomagban rajta van az illető neve.

Elkísértem az ajtóig, ahol még kijelentette:

— Az est folyamán három emberem megbízásomból még további három ajándékot fog önnek átadni, senora.

Miért bízza azt felséged másra?

— Az ajándékok közül kettő anyagi természetű és jól tudja, nem szeretem a pénzt belekeverni szerelmünkbe. Sajnos, azonban törődniük kell a pénzzel is, mert önnek, Landsfeld grófnő, rangjához mért udvartartást kell vezetnie és társaságot kell fogadnia. Ezt jól tudom, de mégsem akarom önnek sajátkezüleg átadni a pénzt, mert még gondolatban is kerülöm azt a látszatot, mintha megvásárolnám az ön hajlandóságát senora Lola.

— Az ilyesmi ellen magam is tiltakoznék, sire.

— Különbösen is hiszen a világon annyit pénz, amelynek értéke fölérne az ön szerelmének kincsével.

Erre a galléros bókra két karomat a király nyaka köré fontam és megcsókoltam az ajkát.

— Köszönöm a rólam való jó véleményét, felség. És most engedje megkérdezem, hogy milyen természetű a harmadik ajándék, amelyet megbízottja hoz?

— Ezt már nem áruolom el, — mosolygott a király — kedves meglepetésnek szántam.

Ezzel kezét fogott velem és elsietett.

Néhány perc múlva becsengettem az inást és

= A hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti): 107 százalék felárral: angol font 851.86—877.37, dollár 211.65—217.97, svájci frank 48.13—49.58, palesztinai font 852.84—878.40, egyiptomi font 873.54—899.78. Devizák 38 százalékos felárral: angol font 567.87—584.91, svájci frank 32.15—32.78, francia frank 3.24—3.31, márká 49—50, olasz líra 7.17, (felár nélkül) pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.63—4.77, dinár 2.89—3.05 (felár nélkül), török líra 82.92—92.

RÁDIÓ

SZOMBAT, AUGUSZTUS 17.

București. Rádio România és Rádio București. 13: Időjelzés, vizállásjelentés, egészségügyi tanácsok, művészeti és kulturális hírek, sporthírek. 13.15: Petrică Mosoiu zenekarának hangversenye. 14: Hírek. 14.30: Alexandru Grozută hangversenye. 15: Közlemények. 19.50: Magyar nyelvű hírszolgálat. 20: Időjelzés, a rádió postája. 20.15: Egyházzenei hangverseny. 20.40: Hírek. 21: Táncczene. Hanglemezekről. 22: Hírek, sporthírek. 22.20: Hírek német, olasz, francia és angol nyelven. 22.40: Eraclie Politis énekhangversenye. 23: Táncczene.

Budapest I. 740: Torna. 8: Hírek. Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 12.10: Vízjelzőszolgálat. 13: Időjárásjelentés. 13.10: Postászenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.15: Ifjúsági rádió. 17.45: Hírek. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Magyar nóták. 19: Műszaki előadás. 19.30: Táncczene a XVII. században. 20.15: Hírek magyar és román nyelven. 20.25: Küllügyi negyedóra. 20.40: Közvetítés Esztergomból. 21.05: Közvetítés az Erzsébetvárosi Színházról: Sárargófészek. Operett. 22.10: Hírek. 23.45: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.30: Cigányzene.

Budapest II. 19: Film- és jazzszámok hanglemezekről. 19.15: Mezőgazdasági félóra. 20.15: A rádió szalonzenekarának műsora. 21: Hírek. 21.25: Hanglemezek.

Aki vigyáz a szájára és a nyelvére, sok kellemetlenségtől kíméli meg magát. Hogyan akarod, hogy mások elrejtsek titkodát, amikor te sem tudod elrejtetni azt.

kiadtam az utasítást, hogy az egész személyzet vonuljon fel a szalónban.

Amikor együtt voltak, rövid beszédet intéztem hozzájuk.

— A mai szent éjszakán — mondottam — valamikor Betlehemben az angyalok azt énekeltek, hogy dicsőség menyben Istennek és béke a földön az embereknek. Jézus Krisztus születése óta minden esztendőben a világ minden keresztény házában felhangzik ez a dal. Azért tehát ájtatos keresztényekhez illően énekeljük el mi is.

És nyomban rája is kezdtem:

Dicsőség, dicsőség menyben az Istennek,
Béke, béke, béke földön az embernek,
Az anyagi seregek, vígan így énekelnek,
Dicsőség, dicsőség Istennek.

Velem együtt énekel az egész cselédség. Nagyon meghatódtam és mire az ének végére értünk, könnyek rezegettek a szememben.

Önkénytelenül is arra kellett gondolnom, vajjon mit is szólna Frosch berlini rendőrfőnök, ha most látna. Talán el se hinné, hogy azonos vagyok azzal a táncosnővel, akit Berlinből kiutasított és akinek fejére olvasták mindazokat a botrányokat, amelyek Európa különböző nagyvárosaiban a nevéhez fűződnek. Talán azt hinné, hogy csak hasonmása vagyok külsőre a hírhedt Montez Lolának.

Felszártítottam könnyeimet és odafordultam a személyzethez:

— A karácsony a szeretet ünnepe és a szeretet jeléül meg szoktuk ajándékozni azokat, akik hozzánk közel állnak. Azért én is szeretettel osztok ki házam népe között apró ajándékokat.

Sorba kezembe vettem az ajándékosomagokat, hangosan olvastam a rájuk írt nevet és odaadtam a jelentkezőknek.

Utasítottam a szakácsot és a két kúttát, hogy készüljenek fel nagyobb vendéglátásra. Aztán hozzáfűztem:

A személyzet is ünnepi vacsrát kap ma bőséges boradaggal.

A vendégek érkezéséig rendbe hoztam magamat. Atöltözököttem és újból fésülködtem.

(Folytatjuk.)

Részletek Mandel volt francia belügyminiszter elfogatásáról

Duff Cooper: Sem a clermont ferrandi, sem a vichyi államférfiakat nem ismerem

Clermont Ferrandból jelentik: A Le Temps érdekes cikkben számol be Mandel volt belügyminiszter kalandos meneküléséről és elfogatásáról. Mandel Tangerbe érkezve a Marsilia nevű hajón, nyomában a marokkói kormányzót kereste fel, hogy

töle a Marokkó feletti hatalmat átvegye és ugyanakkor az angol kormányval érintkezésbe lépessen.

Rabat városában volt Roguez francia marokkói kormányzó székhelye, aki azonban Mandel odaérkezésekor nem tartózkodott a városban. Mandel azonban már a kormányzó távollétében összehívott és lépett az angol kormányval és kérte annak kiküldetését, hogy jöjjenek Francia-Marokkóba. A francia kormányzóság közbiztonsági hivatala a vichyi francia kormánytól kapott utasítás alapján Mandelt a Marseille hajóra kérte és mikor a volt belügyminiszter már a hajó fedélzetén volt, közölték vele, hogy

nem léphet a szárazföldre, ugyanakkor pedig parancsot kapott a hajó kapitánya, hogy Mandelt szigorú őrzet alatt tartsa,

semilyen politikai tevékenységet számára ne engedélyezzen és minden esetleges Petain kormányvelenes tervét akadályozza meg. Minderről azonban nem tudott Duff Cooper és Gorth tábornok, az angol kormány két tagja, akik repülőgépen Mandel hívására Rabatba érkeztek. A két angol miniszter fel-

kereste Noguez tábornok kormányzót, akinek, amikor jövetelük célja felől érdeklődött a következőket felelték:

— Az angol kormány kiküldöttéiként érkezünk ide és a francia kormány fejével szeretnénk tárgyalni.

Noguez tábornok erre így felelt:

— Tudommal csak egyetlen francia kormány létezik és ennek feje Petain, Franciaország tábornagya, aki Vichyben tartózkodik.

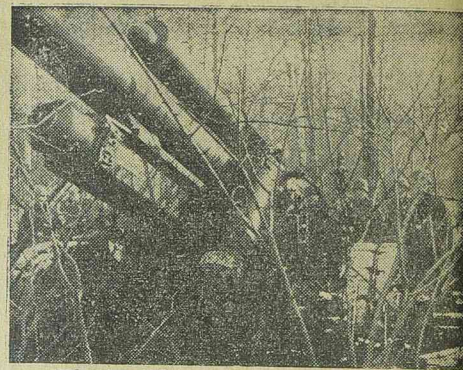
Duff Cooper felelt a kormányzónak:

— Mi sem a clermont ferrandi, sem a vichyi államférfiakat nem ismerjük és nem is ismerjük el, mi Mandel francia belügyminiszterrel, illetve helyettes miniszterelnökkel óhajtottunk beszélni és ha ez lehetetlen, akkor eltávozzunk.

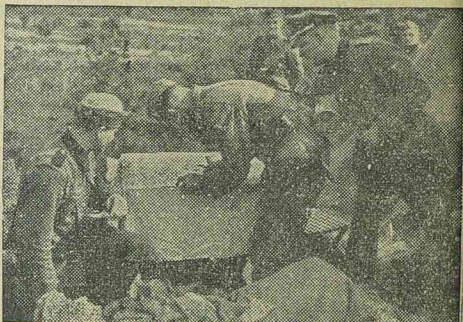
A franciamarokkói kormányzó megmondta erre a két angol miniszternek, hogy Mandel a Marseille hajó fedélzetén van, onnan nem távozhat el, szárazföldre nem teheti lábát, viszont

őt a hajón nem kereshetik fel idegen államférfiak.

Duff Cooper és Gorth tábornok ezután igyekeztek rávenni a franciamarokkói kormányzót, hogy engedélyezze a beszélgetést Mandellel, Noguez tábornok azonban hajthatatlan maradt és erre a két angol államférfi, eredményt nem érve, visszamentek az ameri repülőterre, amely Rabat mellett fekszik és Angliába repültek.

Német nehézbűny a Siegfried-vonalban

A sebesült német katonákat közvetlenül az első vonal mögött létesített köztűz helyen részesítették első segélyben

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

LEVELEZÉS és HAZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLASKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz lei. Vastag betűvel szavanként kettő lei, legkisebb apróhirdetés húsz lei. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 lei, minden további szó egy leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 lei, minden további szó kettő lei. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piața Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piața Küttl. — Nőgrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piața Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regule Carol 54. — Galgóczy trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Keresek jól főzni tudó mindenest és egy szobainast. I. Str. Bucuresti. Kék ablakú új villában. 1409

Gazdaasszony hosszú bizonyítvánnyal állást keres intézetben, vagy egyedülálló úrhoz, vidékre is megy. Fehérneműjavítást is vállal. I. Str. Eugen de Savoya 24. Gruberné. 1408

Bérházamban azonnalra ügyes megbízható, józan, kis családú házmestert keresek, aki mindenféle munka elvégzését vállalja és hivatalokban jártas. Fürdőszobás lakáson kívül rendes megélhetése biztosítva van, ha feleségével együtt dolgozik. Szakmunkások előnyben. Jelentkezni Bulev. I. G. Duca 19. házmesternél. 1407

Csecsemőgondozónőt keresek szeptember 1-re 6 hónapos gyermek mellé. Ajánlatokat igény megjelöléssel Pavelek Vilmos dr. Lugoj címre küldendők. 1405

Szorgalmas szobaleány azonnalra kerestek. Bánáti szanatórium III., Str. Odobescu 3. 1403

Allast keres

Beteghez menne finom lelkű nő, aki már ápolt beteget. Smid Viktória, Calea Torontalului 1. 1417

Lakás

Délifekvésű modern 5 szobás lakás II. emeleten november 1-re kiadó. I. Eulevardul I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 1185

Modern 3 és 4 szobás lakás azonnalra, vagy november 1-re kiadó a papneveldei bérpalotában. I. Str. Lonoviș 2. 1372

2 modern lakás 3 és 4 szobás Piața Bratianu a Temesvári Első Takarékpénztár palotájában azonnalra kiadó. 1398

Lakás. 2 szobás, modern, parkettás, cserépkályhás lakás szeptember 1-re kiadó. Érdeklődni lehet Fürth IV. Str. I. Ghica 6. 1406

Szoba előszobával, parkettázva, parkirozott udvarban, kapualatti bejárattal, folyóvízzel, bútorozva, vagy bútor nélkül szeptember 1-re kiadó. IV. Str. I. Ghica 6. Fürth. 1413

Kétszobás, összkomfortos garzonlakás teakonyhával, Belváros központjában azonnal, vagy szeptember 1-re kiadó. Érdeklődni telefon 29—30. 1416

Adás-vevél

Kitűnő fekvésű száraz háztelkek Lugoson olcsón eladók. Közvetítők díjaztatnak. Lugos, Str. Episcop Radu 17. I. em. 1399

Olcsón eladók: szekrény csiszolt tükrrel, modern íróasztal, cseresznyefa-komode, fiókos kanapé, tonett-fotel 4 db., álló ruhafogas, éjei szekrény Főposta III. emelet, ajtó 5. Megtekinthető 9—12-ig és 3—4-ig. 1411

Különjele

Üzlethelyiség — azelőtt mindig hentesüzlet volt — szeptember 1-re kiadó. II., Str. Dacilor (Fő ucca) 10. Telefon: 38—48. 1412

Első betáblázásra 60.000 lei kölcsönt keresek. Cím a kiadóhivatalban. 1404

Tartós hullám

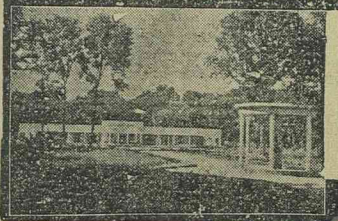
a legújabb módszer szerint olajjal főzve

Waltrich

fodrász

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok
1—2—3—6 villamos megállójánál.

BAILE LIPOVA - BANAT

Gyógyít: érelmeszesedést, szív, vérnyomás, reuma, idegrendszer, máj és vese, vérszegénység és női bajokat.
Szezon: május 1-től október 15-ig

A Temesvári Bank épületében

Modern 5 szobás lakás azonnalra, modern 2 szobás garzon, valamint modern 3 szobás lakás november elsejére kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank házközelőségénél.

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle liliomtejkremet, liliom-tejszappant és liliompudert, hár o m színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében I., Piața I. C. Brătianu.

Lakást keres?

Tessék a Háztulajdonosok Egyesületének irodájához fordulni (Belváros, Str. Palanca No. 1. díkaszterialis épület mögött), ahol készségesen és díjmentesen megfelelő címekekkel szolgálnak.

Acélforgászati laboratóriumok részére készít villanyolvasztó és pontheggesztő készüléket, egybeépítve. Motortekercselés, villanyheggesztés

A. TÓTH

Electrotechnic, Timisoara IV., Str. Fröhl 36.